

NTO

NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING

Årsrapport

INNHold

NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING (NTO) ER EN INTERESSE- OG ARBEIDSGIVERORGANISASJON FOR PROFESJONELLE, OFFENTLIG STØTTEDE VIRKSOMHETER SOM PRODUSERER, PROGRAMMERER ELLER FORMIDLER LEVENDE MUSIKK OG SCENEKUNST, ELLER HAR ANNEN SÆRSKILT TILKNYTNING TIL BRANSJEN.

FORENINGEN REPRESENTERER EN OMFATTENDE INFRASTRUKTUR AV FORSKJELLIGARTEDE VIRKSOMHETER FRA ET BREDT SPEKTER AV DET NORSKE MUSIKK- OG SCENEKUNSTLANDSKAPET.

MEDLEMMENE HAR KARAKTER AV Å VÆRE FASTE/VARIGE, PROFESJONELLE INSTITUSJONER MED SKIFTENDE KUNSTNERISK LEDELSE OG ORDNET ARBEIDSGIVERANSVAR.

STYRETS MELDING 2020	6
OVERORDNEDE MÅL FOR NTOs INTERESSEPOLITISKE ARBEID	11
HVORDAN BEST SIKRE PRINSIPPET OM EN ARMLENGDES AVSTAND	12
NTOs MEDLEMMER	14
VIRKSOMHETSBERETNING 2020	22
HØRINGSUTTALELSE TIL STATSBUDDSJETTET 2021	48
ÅRSREGNSKAP	62
NOTER TIL REGNSKAPET	66
REVISORS BERETNING	72
NTOs VEDTEKTER	76

STYRETS MELDING 2020

– Pandemiutfordringer og politiske gjennomslag

NORSK TEATER- OG ORKESTERFORENING (NTO) REPRESENTERTE VED UTGANGEN AV 2020 51 PROFESJONELLE, OFFENTLIG STØTTEDE VIRKSOMHETER INNENFOR MUSIKK OG SCENEKUNST.

Det kan ikke herske tvil om at 2020 ble vårt bransjefellesskaps mest krevende år noensinne. Alt som har etterfulgt de dramatiske marsdagene hvor samfunnet stengte ned har blitt håndtert uten noen historisk erfaring å lene seg mot. Styret i NTO kan ved årets utgang konstatere at både medlemmene og foreningen har møtt utfordringene med ansvarlighet, og at det har blitt arbeidet hardt og seriøst for å opprettholde produksjon og publikumskontakt under raskt skiftende regler og påbud.

I tillegg til alle praktiske utfordringer har året også gitt oss fornyet innsikt i at det stadig er kamper å kjempe om kulturens og kunstens rolle i samfunnet generelt og på den politiske dagsorden spesielt. Forståelsen for institusjonenes viktige roller som møteplasser og ytringsarenaer må aldri tas for gitt. Når erfaringene fra pandemien skal oppsummeres og nye beredskapsplaner utarbeides, må de kunstneriske og samfunnsmessige konsekvensene av at kulturlivet ble stengt ned utredes i et bredere perspektiv enn smittevern alene.

På tross av pandemien, var det også et år for store viktige kulturpolitiske spørsmål, og store viktige gjennomslag for NTO. 2020 var i det hele tatt et år som etter styrets mening understreker behovet for samhold og organisering, og som tydeliggjorde foreningens rolle og betydning.

2020 var et år som understreker behovet for samhold og organisering.

REGIONREFORMEN

Etter mange års arbeid var det en viktig seier for NTO-fellesskapet da regjeringen i forkant av Kommuneproposisjonen for 2021 offentliggjorde sin beslutning om å ikke gå videre med forslaget om å overføre et større ansvar på kulturområdet til fylkeskommunene som ledd i regionreformen.

Dette har vært en høyt prioritert sak i NTO. Det er lagt ned mye arbeid i å utvikle en prinsippfast og konsistent argumentasjon mot dette forslaget forankret i Grunnloven § 100 og statens forpliktelse til å sikre ytringsfrihetens infrastruktur.

Foreningen har drevet et kontinuerlig påvirkningsarbeid helt siden fremleggelsen av *Meld. St. 22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver* hvor det ble varslet at Kulturdepartementet ville gjøre en gjennomgang av tilskuddsforvaltning, ansvarsforhold og finansiering av institusjoner og tiltak med sikte på å overføre nye oppgaver og mer ansvar til folkevalgte regioner.

Styret mener at saken viser betydningen av et sterkt bransjesamhold og en kunnskapsfremmende dialog både medlemmene imellom og mellom medlemmene og NTOs administrasjon og styre, og at saken har gitt oss nyttige erfaringer til tilsvarende arbeid fremover.

PANDEMIEN

Fra midten av mars preget pandemien nødvendigvis året på alle måter.

Foreningen har vært opptatt av å holde medlemmene samlet og motet oppe, og satset mye på medlemsmøter for informasjon og kunnskapsdeling.

Styret har møttes oftere enn i et normalår, og årsmøtet og styrelederseminar ble avviklet digitalt. Det samme gjaldt Heddaprisen – produsert i godt samarbeid med Riksteatret. Heddadagene planlagt til juni 2020 måtte avlyses.

Foreningen har søkt samarbeid med andre organisasjoner på kulturfeltet i et krevende år både for virksomhetene, organisasjonene og myndighetene. En bransjestandard for smittevern kom etter hvert på plass i godt samarbeid med Spekter. Styret registrerer et imponerende arbeid blant medlemmene på håndtering av smittevern, både blant ansatte og i all publikumskontakt.

Bratte læringskurver og manglende erfaring fra tilsvarende situasjoner har selvsagt også skapt utfordringer for embetsverk og politikere. NTOs råd til myndighetene har hele tiden vært bedre og mer systematisk kontakt med bransjeorganisasjonene både i forbindelse med utforming av og formidlingen av regler, anbefalinger og kompensasjonsordninger.

NTOs råd til myndighetene har hele tiden vært bedre og mer systematisk kontakt med bransjeorganisasjonene.

NTO anerkjente at de første akutte tiltakene i hovedsak var rettet mot de aktørene som var aller mest sårbare for inntektstap. I brev til institusjonene av 26. mars 2020 understreket departementet at det «er styret og den daglige ledelsen i institusjonene som fortløpende og på selvstendig grunnlag må vurdere hvilke tiltak som bør iverksettes i lys av den aktuelle situasjonen, herunder om det finnes grunnlag for alternativ drift.»

En nødvendig konsekvens av at nedstengningen i denne første fasen ikke ble fulgt opp av signaler om kompensasjon for tapte egeninntekter var at de scenekunstinstitusjonene som var mest eksponert for tapte publikumsinntekter iverksatte permitteringer for å sikre fremtidig drift, mens andre igjen unngikk slike tiltak.

Budskapet fra NTO og våre medlemmer har gjennom hele perioden vært at økonomisk kompensasjon er nødvendig, men kan ikke på noen måte hele den kunstneriske knekken som våre bransjer blir påført av inngripende smittevernrestriksjoner. Det er i publikumskontakten selve meningen med disse kunstformene ligger. Det er i denne dialogen kunstnerskapene utvikles og kvaliteten holdes ved like. Når dialogen med publikum faller bort svekkes denne utviklingen.

I tillegg vet vi at lange planleggingshorisonter og prosesser som strekker seg over tid gir høy kunstnerisk avkastning og kvalitet. Korte og usikre planleggingshorisonter under pandemien, med stadige utsettelse og avlysninger, setter derimot langsiktige satsinger og dristige format under press. Rekruttering av nye stemmer og videreutvikling av kunstnerskapene i institusjonene lider av korte planleggingshorisonter og manglende publikumskontakt.

Musikk- og scenekunstinstitusjonenes omstillingsevne og motivasjon for å opprettholde kvaliteten i produksjonen og finne nye veier for å møte publikum er uomtvistelig. Til tross for denne evnen og viljen, vil krisen prege utviklingen i lang tid fremover.

KULTURLOV

Som en del av NTOs beredskapsarbeid for å sikre den kunstneriske friheten og institusjonenes uavhengighet, har NTO utarbeidet interne mål og kjøreregler for dette arbeidet.

Vi har også i syv hovedpunkter oppsummert hvordan vi mener armlengdeprinsippet best kan ivaretas i forhold mellom politiske myndigheter og kunstinstitusjonene (se s. 12).

Dette henger igjen tett sammen med en annen av NTOs hovedsaker i 2020, arbeidet med innspill til revidering av kulturloven. Foreningen knyttet i dette arbeidet til seg juridisk kompetanse i form av et ekspertutvalg og egen sekretær.

I innspillet som ble levert i oktober 2020 foreslår NTO å eksplisitt fremheve offentlige myndigheters ansvar for å sikre forutsigbare rammevilkår for profesjonelle kunstinstitusjoner i kulturlovens formålsbestemmelse. Slik understrekes også profesjonelle kunstinstitusjoner som en bærebjelke for ytringsfrihetens infrastruktur. I tillegg foreslår vi en konkret lovtekst som presiserer armlengdeprinsippet.

De to foreslåtte bestemmelsene har som formål å styrke strukturene rundt de frie kunstinstitusjonene for å fremme ytringsfrihetens begrunnelser, og dermed realisere kunstens samfunnsbyggende potensial.

ANDRE UTVALGTE SAKER

Foreningen kunne våren 2020 glede seg over at regjeringen la frem forslag til en helhetlig språklov som slo fast myndighetenes ansvar for norsk språk, norsk tegnspråk og nasjonale minoritetsspråk, og som i tråd med NTOs innspill løftet fram hvordan teatrene og teaterpolitikken har vært en pådriver for språklig variasjon og mangfold i Norge.

NTOs styreleder Marta Færevaag Hjelle | Foto: Nationaltheatret

Det gode arbeidet på miljøområdet som startet på inspirert vis i 2019 har på tross av pandemiutfordringen blitt videreført. Dette gjelder både arbeidet med en felles bransjestandard for NTO-området, og samarbeidet med andre organisasjoner for å utvikle et «grønt veikart» for kulturlivet med lansering våren 2021 som mål.

I tillegg til kulturloven og en rekke forskrifter og tiltak knyttet til pandemien har foreningen gjennom året gitt grundige innspill til statsbudsjettet, til rapporten «Særfinansiering av utsatte humaniorafag», og ikke minst spilt inn bekymringsmeldinger rundt utviklingen i tilskuddsforvaltningen mellom Kulturdepartementet og Norsk kulturråd. NTO har tatt til orde for å stanse denne ansvarsoverføringen og omorganiseringen som vi mener peker i retning av en maktforskyvning fra frie kunstinstitusjoner til direktorat, og som foregår uten nødvendige utrednings- og høringsprosesser.

NTO har på medlemmenes vegne delfinansiert en publikumsundersøkelse i samarbeid med Norsk publikumsutvikling (NPU). Foreningen har initiert og finansiert konkurranseutsetting av NTO-områdetets lukkede ytelsespensjonsordning, og NTO har inngått samarbeid med LO-organisasjonene Creo, NTL og Fagforbundet Scene om å finansiere en FAFO-undersøkelse om ABE-reformens konsekvenser for vår sektor.

Det er lagt ned mye innsats i oppfrisking av foreningens visuelle profil og nye hjemmesider som ble lansert ved årsskiftet, samt i utviklingen av NTOs nyhetsbrev.

UTVIKLINGSTREKK OG UTFORDRINGER

Vi går inn i 2021 med mange av de utfordringene pandemien har påført oss fremdeles til stede. Bransjen har under hele pandemien uttrykt ønske om å komme i tettere dialog med både Kulturdepartement og helsemyndigheter.

Selv om regionreformen ikke medførte endring i statens ansvar for tilskuddene og dermed innebar et betydelig gjennomslag for våre hovedsynspunkter, har NTO umiddelbart rettet søkelyset mot det nødvendige videre arbeidet:

- Et fremtidig finansieringssystem som sikrer størst mulig forutsigbarhet. Den faste fordelingsnøkkelen ble etter politisk dragkamp videreført inn i 2021, men det må arbeides for langsiktige avklaringer på dette spørsmålet.
- Forbedret dialog mellom forvaltningsnivåene som også involverer institusjonene og som demmer opp mot motstridende forventninger/krav og instrumentelle føringer for tilskuddet.
- En revidert kulturlov som sikrer at fremtidig ansvarsdeling og finansieringsmodeller er i samsvar med intensjonen i Grunnloven § 100 og infrastrukturkravet, og som lover armlengdeprinsippet som styringsdoktrine på alle forvaltningsnivåene.

Arbeidet med å stanse overføringen av forvaltningsoppgaver til Norsk kulturråd uten transparente offentlige utredninger har høy prioritet inn i 2021.

NTOs overordnede oppgave er som tidligere å sikre fortsatt forståelse for at forutsigbare rammevilkår er avgjørende for at våre medlemmer skal kunne ivareta sitt viktige samfunnsansvar.

NTO skal bidra til å holde samfunnsdebatten om den kunstneriske friheten levende. Det er et mål at foreningen bidrar til større bevissthet og kunnskap i offentligheten om hva kunstnerisk frihet er og hvilken verdi den har. NTO skal forsvare prinsippet om en armlengdes avstand mellom politikk og kunst, og fremme kunnskap og felles forståelse om hva dette prinsippet betyr i praksis.

NTO skal bidra til kulturpolitiske rammeverk og strukturer som legger til rette for sterke, selvstendige musikk- og scenekunstinstitusjoner, og NTO skal gjennom nettverksarbeid og møteplasser for medlemmene bidra til å fremme kunnskap, kompetanse, modighet og yrkesetikk i bransjen.

ØKONOMI OG ADMINISTRASJON

Årsregnskapet for 2020 er gjort opp med et overskudd på kr. 330.832. Foreningens egenkapital utgjør etter dette kr. 4.311.456. Styret mener at årsregnskapet gir et riktig bilde av NTOs eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Medlemskontingenten styret kalte inn i 2020 var på 0,24 % av medlemmenes offentlige støtte.

NTO har ved utgangen av 2020 fire fast ansatte. Eksterne konsulenter benyttes når sakskomplekset krever det og økonomien tillater det. Styret har i 2020 hatt 13 møter, nesten alle gjennomført digitalt. Styremedlemmer i NTO mottar ikke honorar.

Ved utgangen av 2020 var tre av fire ansatte i NTO kvinner. I styret var det fem menn og fire kvinner. Av varamedlemmene var to menn og to kvinner.

Som følge av pandemien har langt de fleste av årets arbeidsdager blitt tilbragt på hjemmekontor. Foreningens arbeidsmiljø betegnes som godt, og arbeidet med å etablere rutiner og rapportering med det mål for øye å redusere klimabelastningen som følge av foreningens arbeid fortsetter.

3. mars 2021

Marta Færevaaag Hjelle (leder)

Tor Læg Reid (nestleder)

Bernt Baug

Geir Bergkastet

Elisabeth Egseth Hansen

Are Nakling

Tone Tjemsland

Erik Ulfsby

Inger Østensjø

OVERORDNEDE MÅL FOR NTOs INTERESSEPOLITISKE ARBEID

NTO har formulert et sett med overordnede mål for det interessepolitiske arbeidet. Målene er samlet sett ment å gi rammer og retning for foreningens videre arbeid og prioriteringer, samt for det interessefellesskapet som NTO representerer.

- Bidra til en kulturpolitikk som er konsistent forankret i Grunnloven § 100 og statens forpliktelse til å sikre de institusjonelle vilkårene for kunsten som fri ytring.
- Sikre at kvalitet og ytringsmangfold er tydelig formulert som overordnede kulturpolitiske mål, og at det ikke legges instrumentelle føringer for tilskuddet til virksomhetene.
- Sikre bransjen gode og forutsigbare rammevilkår som legger til rette for at virksomhetene kan produsere og formidle musikk og scenekunst av høyest mulig kvalitet til et størst mulig og mest mulig sammensatt publikum.
- Arbeide for å opprettholde og videreutvikle et landsdekkende nettverk av selvstendige og forskjelligartede musikk- og scenekunstinstitusjoner som representerer lokal produksjon og desentralisert kunstfaglig beslutningsmyndighet.
- Arbeide for solide strukturer, virkemidler og ordninger som er best mulig rustet for å sikre sterke, uavhengige institusjoner, også under skiftende politiske klima.
- Bidra til at kulturpolitiske beslutninger alltid har kunsten og publikum for øye.
- Fremme kunstens frihet og kunstinstitusjonenes uavhengighet, og bidra til at prinsippet om en armlengdes avstand ivaretas og forstås både i bransjen og blant politikere og byråkrater på alle forvaltningsnivåene.
- Bidra til en kulturpolitikk som sikrer virksomhetenes kunstneriske handlingsrom, og som legger til rette for at de kan dyrke sin egenart og utvikle seg i henhold til egne visjoner og mål.
- Bidra til et dialogbasert styringssystem som anerkjenner at verken kvalitet eller ressursutnyttelse kan reduseres til nøkkeltall.
- Arbeide for en skole- og utdanningspolitikk som bygger opp under kunstpolitiske mål om kvalitet og tilgjengelighet.
- Fremme kunnskaps-, refleksjons-, og samtalerommet rundt kunsten.
- Synliggjøre og styrke institusjonene som demokratiske fellesarenaer for meningsbrytning med en samfunnsverdi også utover individuelle besøk.
- Synliggjøre musikk- og scenekunstinstitusjonenes verdi som kunstprodusenter- og formidlere, samt virksomhetenes positive ringvirkninger og betydning som kompetansemiljø for det øvrige kunst- og kulturlivet.
- Bidra til en langsiktig og språkbevisst politikkkutforming og et offentlig ordskifte som er basert på forsknings- og erfaringsbasert bransjeinnsikt.

HVORDAN BEST SIKRE PRINSIPPET OM EN ARMLENGDES AVSTAND

NTO har utarbeidet syv hovedpunkter som oppsummerer hvordan vi mener at armlengdeprinsippet best kan ivaretas i forholdet mellom politiske myndigheter og kunstinstitusjonene:

- Kunstinstitusjonene bør organiseres som selvstendige rettssubjekt, f.eks. som stiftelser eller aksjeselskap.
- Armlengdeprinsippet må ivaretas i både tilskuddsforvaltning, eierstyring og styreoppnevning på alle forvaltningsnivåene. I forlengelsen av eierstyring må prinsippet også anerkjennes i både statlige og fylkeskommunale/kommunale selskapskontroller.
- Det bør etterstrebes politisk maktspredning i finansiering, eierskap og styreoppnevning.
- Profesjonelle, transparente og etterprøvbare prosedyrer for styreoppnevning skal bidra til å sikre styrenes uavhengighet fra politiske myndigheter. Dette kan ivaretas ved at det nedsettes valgkomiteer fremfor at myndighetene oppnevner styremedlemmer direkte.
 - ▷ Valgkomiteene skal arbeide ut ifra institusjonenes behov for kompetente og velfungerende styre med god rolleforståelse, og sikre at mangfold og representasjon er godt ivaretatt.
 - ▷ Verken eiere eller bevilgende myndigheter skal være direkte representert i styrene.
- Kunstnerisk ledelse bør ansettes på åremål av et selvstendig styre og skal ikke utnevnes av politiske myndigheter.
- Mål- og resultatstyring må være underlagt armlengdeprinsippet, og prinsippet skal eksplisitt ligge til grunn i styrings- og plandokumenter på alle forvaltningsnivåene.
 - ▷ Kvalitet, ytringsmangfold og allmenn tilgjengelighet skal være de overordnede målene for tilskudd på alle forvaltningsnivåene, mens institusjonene selv definerer konkrete mål for egen virksomhet.
 - ▷ Det skal ikke knyttes forutsetninger til tilskuddet som direkte eller indirekte griper inn i kunstinstitusjonenes innholdsmessige programmering eller som samlet innsnevrer det kunstneriske handlingsrommet og undergraver kvalitetsmålet.
 - ▷ Institusjonene skal i all hovedsak finansieres gjennom rammetilskudd fremfor prosjektmidler knyttet til bestemte formål.
- Politisk skjevfordeling av midler og etterhåndssensur, i form av kutt eller trusler om å kutte i tilskuddet til en virksomhet av hensyn til politiske meninger, representerer utilbørlig inngripen i den kunstneriske friheten og er ikke akseptabelt.

Premieren på «Jane Eyre», Nationaltheatret, ble som mange forestillinger i 2020 utsatt på ubestemt tid grunnet koronapandemien.
Foto: Øyvind Eide

NTOs MEDLEMMER

Vedtektene § 2 – Medlemskap:

Som medlemmer av NTO kan opptas profesjonelle, offentlig støttede virksomheter som produserer, programmerer eller formidler musikk og scenekunst, eller har annen særskilt tilknytning til bransjen.

NTO organiserer alle landets større, offentlig støttede institusjoner innenfor områdene teater, dans, opera og levende musikk. Medlemmene har karakter av å være faste/varige, profesjonelle institusjoner med skiftende kunstnerisk ledelse og ordnet arbeidsgiveransvar.

Medlemmene er i det øvrige organisert ulikt med forskjellige driftsformer og arbeidsmåter, og med ulik vektning av egenproduksjon, samproduksjon og programmering av gjestespill. Hver enkelt institusjon ivaretar, innenfor sin egendefinerte kunstneriske profil, et bredt spekter av individuelle kunstnerskap og prosjekter, som samlet representerer et mangfold av estetiske uttrykk.

KRITERIER FOR NTO-MEDLEMSKAP

Som et supplement til medlemsparagrafen i vedtektene, har NTO utarbeidet et sett veiledende kriterier til styrets behandling av søknader om medlemskap. Hensikten er å tydeliggjøre hvilke virksomheter som kan ha nytte av å bli en del av NTOs interessefellesskap og – i et gjensidig forhold – bidra til å styrke og videreutvikle bransjefellesskapet.

Det er lagt vekt på at ulike hensyn lar seg balansere uten at interessepolitikken blir utvannet eller utydelig, samt at medlemmene skal kunne ha et faglig utbytte av fellesskapet.

Veiledende medlemskriterier:

- Virksomheten har en formålsparagraf med en kunstnerisk profil innenfor musikk/ scenekunst.
- Faglig og administrativ profesjonalitet og kontinuitet er sikret, uavhengig av enkeltpersoner.
- Kunstnerisk ledelse er skiftende (ansatt på åremål).
- Virksomheten er en profesjonell og ansvarlig arbeidsgiver, og forholder seg til bransjens profesjonelle standarder for lønn og honorarer.
- Virksomheten er organisert som et selvstendig rettssubjekt med et styre og vedtekter.
- Virksomheten fremstår som varig og som en betydelig del av en kulturell infrastruktur.

MEDLEMSTALL 2020

Medlemsorganisasjoner

51

37 scenekunstvirksomheter

Produserende og programmerende teatre og scener, samt virksomheter med annen særlig tilknytning til bransjen

10 musikkvirksomheter

Produserende og programmerende orkestre, musikkensembler, kor, og andre konsertarrangører

4 musikk- og scenekunstvirksomheter

Produserende og programmerende tverrkunstneriske institusjoner

Årsverk*

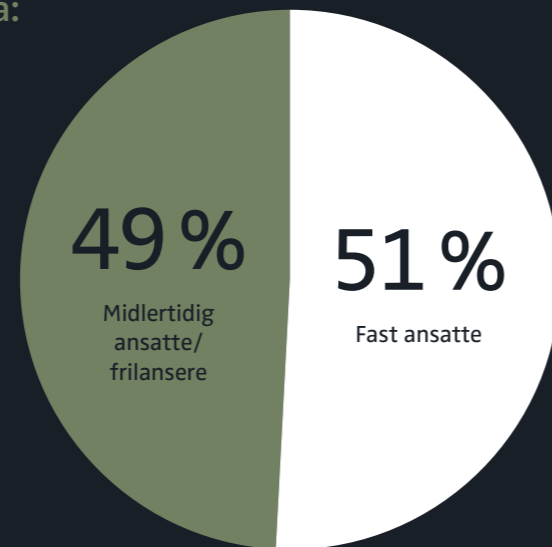
1 900

* cirka-tall fra 2018

Besøks- og aktivitetstall:

Norsk kulturråd overtok fra rapporteringsåret 2018 ansvaret for å samle inn og publisere besøks- og aktivitetstall fra musikk- og scenekunstinstitusjonene. Tallene for 2020 blir derfor tilgjengelige via Kulturrådets statistikk.

Fordelt på:

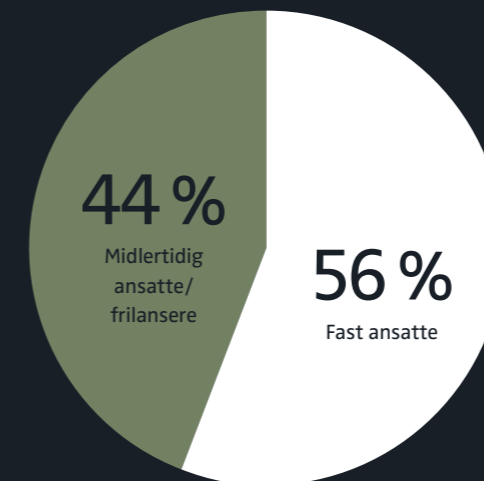

Lønn til kunstnere**

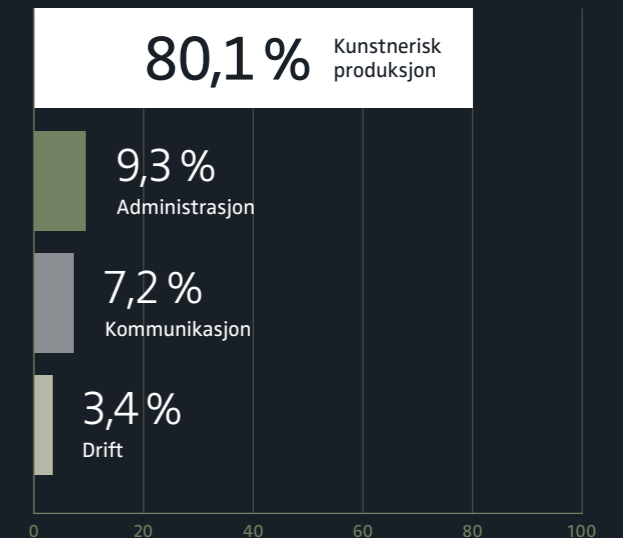
** cirka-tall fra 2016

1,07 mrd.

Fordelt på ansattforhold:

Fordelt på funksjoner:

Samlet bruttobudsjett

3,7 mrd.

Lønns- og priskompensasjon 2020

2,7%

Rammetilskudd stat

2,2%

Generell lønnsøkning i Norge***

2,5%

Generell prisøkning i Norge***

*** Januar 2020 – januar 2021 (SSB)

MEDLEMSOVERSIKT 2020

SCENEKUNSTVIRKSOMHETER:

- Beivváš Sámi Nášunálateáhter
- Bergen Nasjonale Opera
- BIT Teatergarasjen
- Black Box teater
- Brageteatret
- Bærum kulturhus
- Carte Blanche
- Dansens Hus
- DansiT – Dansekunst i Trondheim og Midt-Norge
- Den Nationale Scene
- Det Norske Teatret
- Det Vestnorske Teateret
- Dramatikkens Hus
- Haugesund Teater
- Hålogaland Teater
- Kloden
- Nationaltheatret
- Nordland Teater
- Norsk Scenekunstbruk
- Opera Østfold
- Oslo Nye Teater
- Riksteatret
- Rogaland Teater
- Rosendal Internasjonale Teater
- Skuespiller- og danseralliansen
- Teater Ibsen
- Teater Innlandet
- Teater Manu

- Teater Vestland
- Teatret Vårt
- Trøndelag Teater
- Turnéteatret i Trøndelag
- Unge Viken Teater
- Vega Scene
- Østfold Internasjonale Teater
- Årjelhsaemien Teatere

MUSIKKVIRKSOMHETER :

- Barokkanerne – Norwegian Baroque Ensemble
- BIT2o Ensemble
- Det Norske Blåseensemble
- Det Norske Kammerorkester
- Det Norske Solistkor
- Edvard Grieg Kor
- Stiftelsen Musikkelskapet Harmonien
- Kvartettserien/Oslo Quartet Series
- Riksscenen
- Stavanger Symfoniorkester

MUSIKK- OG SCENEKUNST- VIRKSOMHETER:

- Arktisk Filharmoni
- Den Norske Opera & Ballett
- Kilden teater og konserthus
- Trondheim Symfoniorkester & Opera

VIRKSOMHETS- BERETNING 2020

NTO HAR SOM MÅL AT PROFESJONELL KUNST SKAL VÆRE TILGJENGELIG FOR FLEST MULIG OG ARBEIDER FOR Å OPPRETTHOLDE OG STYRKE MEDLEMMENES POLITISKE OG ØKONOMISKE RAMMEVILKÅR OG KUNSTNERISKE HANDLINGSROM.

NTO skal videre bidra til at medlemmene styrker sin kompetanse som formidlere av musikk og scenekunst og utvikler seg som profesjonelle arbeidsgivere.

NTOs administrasjon er sekretariat for en rekke av foreningens utvalg, diskusjonsfora og andre bransjeinitiativ, og organisasjonen har en representativ beslutningsstruktur med et styre som i størst mulig grad gjenspeiler medlemsmassen. Alle NTOs interessepolitiske synspunkter og andre viktige avgjørelser behandles av NTOs styre på vegne av medlemmene. Styret velges av årsmøtet som er foreningens høyeste organ.

INTERESSEPOLITIKK

Norsk teater- og orkesterforening jobber kontinuerlig med å fremme kulturpolitiske saker og prinsipielle standpunkt som angår medlemmene i relevante fora. Foreningen har i 2020 særlig arbeidet for at velfungerende kulturpolitiske ordninger og virkemidler på musikk- og scenekunstsområdet videreføres og utvikles, slik at institusjonene også i fremtiden kan forvalte og utvikle norsk ensemblemusikk og scenekunst på høyt nivå til flest mulig.

NTO arbeidet aktivt gjennom hele året for å spre kunnskap om bransjen til politikere, embetsverk, media og andre, og har blant annet utarbeidet følgende innspill og uttalelser til nasjonale myndigheter:

Regionreform og kulturlov

NTO fremmet i årets første måned bransjens synspunkter på regionreformen på kulturområdet og på rekkefølgen i prosessen for den nye kultur- og likestillingsministeren Abid Q. Raja, som tiltrådte 24. januar 2020. I et notat til statsråden argumenterte vi for at fremtidige finansieringsmodeller og ansvarsdeling må være kulturpolitisk begrunnet, og at infrastrukturkravet må ligge til grunn for finansieringssystemet. Vi understreket samtidig at først når rammeverktøyet – i form av en revidert kulturlov og systematisert og god dialog mellom forvaltningsnivåene – er på plass, kan ansvarsdeling og finansieringsmodeller være gjenstand for grundige kulturpolitiske drøftelser hvor alle berørte parter er godt involvert.

Vi leverte også innspill til kulturkomiteen på Stortinget, hvor vi minnet om at den delen som angår oppgaveoverføringer på kulturfeltet i kommune-proposisjonen for 2021 skal behandles av komiteen når den legges frem for Stortinget. Vi minnet om at komiteen tidligere hadde understreket at oppgaveoverføringer fra staten til fylkeskommunene skal være kulturpolitisk begrunnet og bidra til å nå nasjonale kulturpolitiske mål.

I april, i koronasituasjonens første fase, understreket vi at staten ikke kan skyve ansvaret for arbeidsintensive, profesjonelle kunstinstitusjoner over på fylkeskommuner og kommuner med en kriserammet økonomi som vil kreve enda strengere prioriteringer i lang tid fremover.

Gjennom urokkelig bransjesamhold og tydelig og konsistent argumentasjon fra en rekke aktører falt mye på plass i løpet av året. Det var en stor og viktig seier etter mange års arbeid at statsråden valgte å lytte til feltet, og i forkant av Kommuneproposisjonen for 2021 offentliggjorde sin beslutning om å ikke gå videre med forslaget om å overføre et større ansvar på kulturområdet til fylkeskommunene som ledd i regionreformen, verken gjennom endringer i finansieringsandelene eller overføring av enkelttilskudd til musikk- og scenekunstinstitusjoner. Kulturdepartementets begrunnelse var saklig og kunnskapsbasert, i tråd med NTOs mange innspill, og statens ansvar ble bekreftet og tydeliggjort under stortingsbehandlingen.

Vi var imidlertid sterkt kritiske til forslaget om avviklingen av faste fordelingsnøkler uten at dette var gjort rede for i kommuneproposisjonen eller på andre måter tatt opp til grundig vurdering for Stortinget. Vi adresserte dette både i uttalelsen til kommune-proposisjonen for 2021 i mai, i en egen uttalelse til kulturministeren og kulturkomiteen i september, og i vår uttalelse til statsbudsjettet for 2021 senere på høsten. Vi pekte blant annet på at faste fordelingsnøkler ikke avgrensar det lokale selvstyret, men gir et sterkt insitament til å investere i regionens musikk- og scenekunstinstitusjoner og må opprettholdes.

Dialogen mellom forvaltningsnivåene – som også involverer institusjonene

«Alle fantastiske ting», Rogaland Teater | Foto: Rogaland Teater

– må derimot forbedres, og arbeidet med en revidert kulturlov intensiveres.

I årets siste måned vedtok Stortinget i innstillingen til statsbudsjettet for 2021 å videreføre den faste fordelingsnøkkelene, slik NTO lenge hadde jobbet for.

Innspill til statsbudsjett

2020-budsjettet

I foreningens uttalelse til revidert nasjonalbudsjett for 2020, sendt medio mai, understreket vi blant annet behovet for økonomiske koronatiltak som treffer musikk- og scenekunstinstitusjonene, da dette fremdeles var fraværende på det aktuelle tidspunktet. Mange institusjoner hadde derfor måttet iverksette kostnadsreducerende tiltak. Samtidig uttrykte vi glede over avsetningen til prosjektering av nybygg for Det samiske nasjonalteatret Beavivåš og Samisk videregående skole og reindriftsskole.

Det var derfor gledelig at regjeringen 20. november i nysalderingen av 2020-budsjettet foreslo kompensierende tiltak til institusjoner som var rammet av særskilt strenge lokale smittevern-tiltak, helt i tråd med hva NTO hadde bedt om i flere innspill gjennom høsten. I vår uttalelse til nysalderingen anmodet vi samtidig om at institusjonene sikres ytterligere kompensasjon for inntektstap som følge av *nasjonale* innstramminger.

I et oppfølgende brev vedrørende de noe uklare forutsetningene for kompensasjonen presiserte vi at digital

Det var gledelig at regjeringen foreslo kompensierende tiltak, helt i tråd med hva NTO hadde bedt om.

tilgjengeliggjøring og formidling ikke kan være en forutsetning for kompensasjon, men at midlene først må fordeles etter opplysninger om inntektstap knyttet til de nye innstrammingerne.

Kulturdepartementets utkast til retningslinjer for tilskudd ble deretter utarbeidet, det vil si etter fremleggelsen av proposisjonen. I utkastet var det kommet inn forutsetninger og prioriteringer som ikke var en del av Stortingets beslutningsgrunnlag: Alternativ publikumsrettet aktivitet ble formulert som en forutsetning for å få tilskudd, og merutgifter ville bli prioritert dekket *før* tapte inntekter. NTO sendte derfor et høringssvar 30. november hvor vi pekte på at i forslaget til nysaldering av statsbudsjettet for 2020 var opprettholdelse av drift eneste *forutsetning* for tilskudd, og vi anmodet om at de foreslåtte retningslinjene ble endret.

2021-budsjettet

NTOs interessepolitiske hoveddokument, innspillet til Kulturdepartementets arbeid med statsbudsjettet for det kommende året, ble som vanlig sendt i juni. Gitt den særskilte situasjonen knyttet til følgene av koronapandemien, ble oppmerksomheten særlig rettet

mot viktigheten av at bevilgningene til musikk- og scenekunstinstitusjonene opprettholdes i 2021, og at behovene for ytterligere krisetiltak vurderes fortløpende.

Vi anmodet i tillegg om full lønns- og priskompensasjon, og at virksomhetene ikke rammes av ytterligere kutt i bevilgningene kamouflert som effektivisering. Vi oppfordret også til at det støttes opp om arbeidet med å utvikle digitale løsninger som fordrer investering i kompetanse og utstyr, samt pekte på at krav om økt egeninntjening og brukerbetaling ikke må bli en hindring for å nå et mer sammensatt publikum.

I høringsuttalelsen til statsbudsjettet for 2021 som ble sendt 15. oktober pekte vi blant annet på at ordningen med faste fordelingsnøkler må videreføres, forslaget om å overføre tilskuddsforvaltningen av en rekke profesjonelle musikk- og scenekunstinstitusjoner til Kulturrådet må reverseres, samt at ABE-kuttet må avvikles. Videre anmodet vi Stortinget om å sikre at arbeidet med revisjonen av kulturloven og lovfesting av armlengdeprinsippet blir gjennomført. Høringsuttalelsen kan leses i sin helhet fra side 48.

«Carmen», Den Norske Opera & Ballett
Foto: Bård Gundersen

I vår uttalelse til tilleggsproposisjonen for statsbudsjettet for 2021 som ble sendt 16. november anmodet vi Stortinget om å bidra til å sikre at de virksomhetene som er hardest rammet av ytterligere innstramminger kompenseres.

Øvrige innspill til koronarestriksjonene

I tillegg til NTOs ulike innspill til statsbudsjettene for 2020 og 2021 om konsekvensene av Covid-19 for musikk- og scenekunstinstitusjonene, utarbeidet foreningen i 2020 også en rekke andre brev og innspill til myndighetene vedrørende bransjens ulike utfordringer og behov som følge av de strenge smittevernrestriksjonene. Felles for disse innspillene var blant annet en oppfordring til statlige myndigheter om en tettere og tidligere dialog med

bransjen for å sikre restriksjoner med bred legitimitet, samt tillit til lokale myndigheter.

Da regjeringen i mai kom med en krisepakke med økonomiske tiltak for musikk- og scenekunstinstitusjonene, slik NTO flere ganger hadde etterlyst, pekte vi i vår høringsuttalelse på at vi var fornøyde med at tiltakene ville bidra til å styrke institusjonenes handlingsrom og tilbudet til publikum, samt stimulere sysselsettingen i en tid med strenge restriksjoner, betydelig

«Tyngde – et filmdikt», Demian Vitanza fiksjoner,
PlymSerafin og Østfold Internasjonale Teater
Foto: Marte Vold

usikkerhet og stadig endring av planer. Vi var også fornøyde med avsetningene til krisefond for utøvende kunstnere og kunstnerstipend.

29. juni levert vi et høringssvar til utkast til forskrift til midlertidig kompensasjonsordning for arrangører av og underleverandører til kulturarrangementer rammet av COVID-19-utbruddet. Vi pekte på at vi var positive til en forlengelse av kompensasjonsordningen for arrangører av kulturarrangement, samt til å inkludere flere aktører i verdikjeden i ordningen. Vi understreket samtidig at ordningen må videreføres så lenge smittevernsbegrensningene videreføres.

NTO deltok 24. august på Kulturdepartementets innspillsmøte vedrørende utformingen av stimuleringsordningen. Heller ikke denne ordningen var innrettet mot NTOs medlemsvirksomheter, da det offentlige tilskuddet for de fleste utgjør 60 pst. eller mer av de totale inntektene. Vi anerkjente denne avgrensningen, men forutsatte at det parallelt ble arbeidet med å finne frem til treffsikre og forutsigbare ordninger for NTOs medlemmer. Videre pekte vi på det lett paradoksale ved at forsiktighetstrykket på det tidspunktet økte fra helseministeren, mens aktivitetstrykket samtidig økte fra kulturministeren, og at det mest aktivitetsfremmende tiltaket ville være en mer fornuftig praktisering av 1-metersregelen og en kapasitetsvurdert salsbegrensning.

I vårt høringssvar 13. oktober til utkast til forskrift om stimuleringsordningen anerkjente vi kulturdepartementets vilje til å finne midler og ordninger, men mente samtidig at departementet la opp til en ordning hvor søker ikke vil ha noen sikkerhet for å motta tilskudd selv om man tilfredsstillter kriteriene, og hvor skillene mellom politikk og faglige skjønnsvurderinger blir uklare.

Regjeringen la i september frem forslag til en ny krisepakke som inkluderte en gradvis utfasing av kompensasjonsordningen for arrangører og underleverandører, samt overordnede rammer for en ny stimuleringsordning. Brorparten av NTOs medlemmer falt utenfor begge disse ordningene. I vår høringsuttalelse ba vi derfor myndighetene om treffsikre kompenserende tiltak også for de offentlig støttede institusjonene.

Det kan utøves et fullt ut tilfredsstillende smittevern ved bruk av faste sitteplasser i et statisk oppsett.

17. november møtte Norske konsertarrangører, Norske kulturhus, NTO og en rekke andre bransjeorganisasjoner helseminister Bent Høie og kulturminister Abid Raja vedrørende definisjonen av «fastmonterte seter». Organisasjonene hadde bedt om et møte, da det var bred enighet i bransjen om at Helsedirektoratets og Folkehelseinstituttets vurderinger og konklusjoner fremsto som både overforenklede, selvmotsigende og med vilkårlige utslag. Organisasjonene understreket at det kan utøves et fullt ut tilfredsstillende smittevern ved bruk av faste sitteplasser i et statisk oppsett, hvor en profesjonell arrangør tar ansvar for at stoler ikke kan flyttes og smittevern faglig avstand opprettholdes, men fikk ikke noe signal om at definisjonen ville endres. Det ble derfor sendt et oppfølgende brev som utdypet bransjens erfaringer, kunnskap, argumentasjon og forslag til ny definisjon.

Det kan ikke være Kulturrådets målgruppe-definisjon som skal legge premissene for institusjonenes egne mangfoldstrategier.

«Ubåt», Haugesund Teater | Foto: Haugesund Teater

Omorganisering av norsk kulturpolitikk

NTO pekte i juni i sitt innspill til arbeidet med kulturbudsjettet for 2021 på at Norsk kulturråds egne ambisjoner og tilføring av nye oppgaver samlet sett peker i retning av en markant, men skrittvis og lite gjennomsluttig utvidelse av Norsk kulturråds rolle og mandat. Vi oppfordret til en tettere dialog med bransjen om faktiske behov, fremfor at Kulturrådet først tillegges oppgaver, herunder oppgaver rettet direkte mot musikk- og scenekunstinstitusjonene, som deretter skal fylles med mening og innhold. I forslag til statsbudsjett for 2021 som ble lagt frem 7. oktober ble det foreslått å overføre tilskuddsforvaltningen av en rekke musikk- og scenekunstinstitusjoner som til da hadde vært budsjettert på post 78 til to nye poster under Kulturrådets forvaltning.

NTO uttrykte seg sterkt kritisk til dette, både i en egen kommentar vedrørende denne saken og i høringsuttalelsen til statsbudsjettet, og anmodet Stortinget om å reversere forslaget og kreve at det ikke overføres flere oppgaver til Kulturrådet som direktorat før rolle og mandat er utredet. Vi pekte også på at de foreslåtte endringene på sikt kunne svekke Kulturdepartementets kompetanse og grunnlag for en helhetlig politikktutforming og Stortingets politiske beslutningsmyndighet.

I tillegg sendte vi 22. oktober et eget brev til Kulturdepartementet og Stortingets familie- og kulturkomité med en rekke spørsmål hvor vi utdypet vår argumentasjon vedrørende behovet for offentlig innsyn og diskusjon før en videre utvidelse av Norsk kulturråds rolle og mandat. Vi stilte en rekke spørsmål, blant annet hvorfor Kulturdepartementet ikke hadde vært i dialog med de berørte parter forut for forslaget om å overføre tilskuddsforvaltningen.

6. november skrev vi også en kronikk i Morgenbladet hvor vi rettet kritikk mot den stadig sterkere konsentrasjonen av forvaltningsoppgaver og kunnskapsproduksjon, og dermed mer makt og innflytelse, til Norsk kulturråd og Kulturtanken. Vi pekte på at utviklingen synes å gå i retning av at vi får et direktorat for barne- og ungdomskultur; Kulturtanken, og et direktorat for kunsten og kulturen ellers; Norsk kulturråd. «Med mindre Stortinget er årvåkent i høstens budsjett-

behandling, risikerer vi å gå i retning av en radikal makt-konsentrasjon, og dét uten at det har vært en reell offentlig debatt i forkant», var blant våre påstander.

25. november fikk vi svar fra Kulturdepartementet på spørsmålene vi stilte måneden før. Departementet tilbakeviste NTOs problematiseringer og premisser og la til grunn at delegeringen av oppgaver verken fordret dialog, utredning eller offentlige høringer, og at omleggingen vil ha liten eller ingen betydning for virksomhetene. Departementet benektet for at Kulturrådets mandat med dette var utvidet, og forsikret om at det ikke forelå noen konkrete planer om ytterligere overføringer av tilskuddsforvaltningen av flere musikk- og scenekunstinstitusjoner til Kulturrådet.

23. november sendte vi et overordnet innspill til Kulturrådets mangfoldsoppdrag. Her stilte vi oss kritiske til at Norsk kulturråd skal «mobilisere til målrettet handling i kulturinstitusjonene» som et ledd i den skrittvis utvidelsen av Kulturrådets rolle og oppgaver inn mot musikk- og scenekunstinstitusjonene. Vi pekte også på at premiss for oppdraget uansett må være at det ikke overføres verken midler eller definisjonsmakt fra frie kunstinstitusjoner til Kulturrådets administrasjon som er underlagt politisk instruksjonsmyndighet. Det gjelder også selve definisjonen av «kulturelt mangfold», sammen med mål og tiltak, i institusjonenes egne mangfoldstrategier. Vi understreket at det ikke kan være Kulturrådets målgruppedefinisjon og deres tolkning av Kulturdepartementets tilskuddsbrev til institusjonene som skal legge premissene for institusjonenes egne mangfoldstrategier.

Det må utvikles strukturer og ordninger for å sikre nødvendige, utsatte humaniorafag.

Innspill om utredninger og FoU-arbeid

Utsatte humaniorafag

I februar sendte vi et hørings svar til Kunnskapsdepartementet om rapporten *Særfinansiering av utsatte humaniorafag. Rapport fra ekspertgruppe*, hvor vi støttet opprettelsen av en særfinansieringsordning som kan sikre utsatte humaniorafag. Samtidig mente vi at anbefalingene til ekspertgruppen var basert på manglende anerkjennelse av at humanistisk kompetanse faktisk er utsatt. Vi var kritiske til den snevre definisjonen som ble lagt til grunn om at et fag først er nedleggingsstruet når det er «tenkt lagt ned ved en institusjon som tilbyr dette som siste gjenværende fag nasjonalt».

Etter vårt syn bør en særfinansieringsordning kunne tre i kraft før man er kommet så langt at faget er «tenkt lagt ned» som siste gjenværende fag nasjonalt. Vi mente også at gruppen syntes å være mer opptatt av å stimulere opprettelsen av nye fag tilpasset samfunnsendringene enn å bevare eksisterende utsatte fag.

I desember sendte vi et innspill til den planlagte dialogen mellom Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet, en dialog som skal dreie seg om hvordan sektorprinsippet skal forstås for små humaniorafag som er særlig innrettet mot den norske kultursektoren. Vi anmodet blant annet om at det utvikles strukturer og ordninger for å sikre nødvendige, utsatte humaniorafag.

Støtte til materiale om Ibsen

I november ga vi vår støtte til søknaden fra Senter for Ibsenstudier ved Universitetet i Oslo til Forskningsrådet om å samle materiale om Henrik Ibsen på en digital plattform som gjøres internasjonalt tilgjengelig. Etter vårt syn vil både norske og internasjonale scenekunstnere kunne dra nytte av kunnskapen den foreslåtte digitale plattformen tar mål av seg å samle og tilgjengeliggjøre. Den vil kunne styrke Ibsens stilling i den internasjonale scenekunstverdenen og være en nyttig inspirasjons- og kunnskapskilde i utviklingen av fremtidige oppsetninger av dramatikerens verker.

Innspill til lover og regelverk

Uttalelse til ny språklov

11. juni sendte NTO en høringsuttalelse om den nye språkloven. Vi var svært fornøyde med å ha fått gehør i proposisjonens meldingsdel for hvordan teatrene og teaterpolitikken har vært en pådriver for språklig variasjon og mangfold i Norge og at det var viet et eget kapittel til scenekunstens betydning for språkutviklingen i Norge. Scenekunstkapitlet la til grunn en god forståelse av teatrets egenart som selvstendig kunstform og betydningen av det talte scenespråket.

Samtidig understreket vi teatrenes rolle som utviklere av dramatisk diktning og pekte på hvor viktig det er for språk-mangfoldet at det utdannes skuespillere som får anledning til å utvikle sin egen språktone og som mestrer ulike målformer, dialekter og språk. Ikke minst er teatre med særskilte minoritetsspråklige mandat avgjørende for utdanning og rekruttering av minoritetsspråklige skuespillere.

Kulturskolen

I vårt hørings svar 26. juni til ny opplæringslov pekte vi på at kulturskolen bør anerkjennes som en del av grunnopplæringen og at ansvaret for å utvikle gode kulturskoler bør være en del av utdanningspolitikken. Vi mente derfor at kulturskoleparagrafen bør bli stående i en ny opplæringslov. En slik organisering vil etter vårt syn skape de beste vilkårene for samarbeid og synergier mellom kulturskolene, grunnskolen, SFO og videregående skole.

Kulturlov

Regjeringens arbeid med revisjon av ny kulturlov sto også høyt på NTOs agenda i 2020, og vi spilte inn til dette arbeidet i ulike sammenhenger, både i forbindelse med våre kommentarer til prosessen rundt regionreformen (se Regionreform og kulturlov s. 22) og ikke minst i form av et fylldig innspill med konkrete forslag til endringer utarbeidet med bistand fra foreningens juridiske ekspertutvalg (se neste kapittel).

«Vildanden», Nationaltheatret
Foto: Øyvind Eide

KUNNSKAPSPRODUKSJON OG UNDERSØKELSER

En sentral del av NTOs arbeid er kunnskapsproduksjon- og formidling. Dette gjøres blant annet gjennom å innhente, bearbeide og presentere relevante fakta og annen kunnskap om medlemmene for å bidra til en mer informert politikktutforming og en offentlig debatt basert på kunnskap om viktige bransjespørsmål. Foreningen bestiller også ved behov ulike undersøkelser og kartlegginger og samarbeider tett med andre organisasjoner på kulturfeltet.

Juridisk ekspertutvalg og kulturlov

NTO har flere ganger tatt til orde for at det må settes av tilstrekkelig tid og ressurser for et grundig lovarbeid som munner ut i en forbedret kulturlov som kan styrke strukturene rundt de frie profesjonelle kunstinstusjonene som en betydelig del av yringsfrihetens infrastruktur. Som et bidrag til et slikt arbeid utarbeidet NTO i 2020 et omfattende innspill til regjeringens planlagte revisjon av dagens Kulturlov: *Prinsippet om en armlengdes avstand og den profesjonelle kunsten*.

Innspill ble sendt kulturdepartementet 2. oktober og ble utformet med bistand fra foreningens juridiske ekspertutvalg, bestående av de fremtredende juristene Ola Mestad, Anine Kierulf, Pål W. Lorentzen og Merete Smith. Sekretær for utvalgets arbeid var Heidi Sydnes Egeland, master i rettsvitenskap.

Innspillet innebar både et konkret forslag til en utvidet formålsbestemmelse, som understreker de profesjonelle kunstinstusjonene som bærebjelker for yringsfrihetens infrastruktur og fastslår myndighetenes ansvar for å sikre disse instusjonene forutsigbare rammer, samt en konkret lovtekst som kodifiserer armlengdeprinsippet. Formålet med de foreslåtte endringene er å styrke strukturene rundt de frie kunstinstusjonene, som representerer kjernen av yringsfrihetens infrastruktur på kunstuttrykkens område, for å fremme yringsfrihetens begrunnelser, og dermed realisere kunstens samfunnsbyggende potensial. På denne måten vil revisjonen kunne følge opp senere års revisjon av andre lover som oppfyller infrastrukturkravet, herunder ny medieansvarslov og forslag til ny mediestøttelov.

Publikumsundersøkelse

NTOs medlemmers fikk i 2020 ta del i den internasjonale publikumsundersøkelsen Covid-19 Audience Outlook Monitor gjennom foreningens samarbeid med Norsk publikumsutvikling (NPU) og derigjennom WolfBrown i USA. Undersøkelsen målte publikums risikovilje og etterspørsel etter teater, konserter og museumsopplevelser under pandemien og deres forhold til digital deltakelse. Den norske versjonen fikk navnet Covid-19 Monitor, og det ble opprettet en referansegruppe bestående av kommunikasjons- og markedssjefene ved Stavanger Symfoniorkester, Det Norske Teatret, Hålogaland Teater og Den Norske Opera & Ballett for å bidra til å tilpasse skjemaene til norske forhold.

Undersøkelsen ble iverksatt i mai og avsluttet i desember blant publikummet til 21 deltakende instusjoner fra hele landet. Det kom inn til sammen 13 000 svar gjennom tre innsamlingsrunder. Etter hver av de tre undersøkelsene ble det utarbeidet en rapport som ble gjort tilgjengelig for NTOs medlemmer.

Undersøkelsen ga et bilde av hvilken virkelighet instusjonene må forberede seg på i gjenåpningen.

Hensikten var å gi instusjonene innsikt i hvordan pandemien og myndighetenes tiltak for å begrense smitte påvirket publikums vilje og evne til å delta både fysisk og digitalt, og hvordan de vil respondere etter hvert som de strenge tiltakene mykes opp. Undersøkelsen ga således et bilde av hvilken virkelighet instusjonene må forberede seg på i gjenåpningen og et bedre beslutningsgrunnlag for de ulike prioriteringene og tiltakene.

Den siste rapporten viste at 4 av 10 vil avvente situasjonen i resten av samfunnet før de vender tilbake til kulturarenaene selv etter at de er vaksinert, men også at publikum i økende grad ser frem til å bruke tid og penger på kulturarrangementer når det igjen er helt trygt å vende tilbake. Undersøkelsen viste også at publikum i økende grad venner seg til å delta digitalt på kulturarrangementer, og at færre mener at digitale arrangement skal være gratis ved utgangen av året enn ved første måling i mai.

Tomme teatersaler i 2020 grunnet koronapandemien. Her fra Den Nationale Scene | Foto: Den Nationale Scene

Katrine Strøm/Katma vant Heddaprisen 2020 for Beste barneforestilling med forestillingen «Ritsj», produsert i samarbeid med Figurteatret i Nordland og Festspillene i Nord-Norge.
Foto: Svein H. Lian

HEDDADAGENE OG HEDDAPRISEN

NTO er eier og ansvarlig arrangør av to store, årlige bransjearrangement som er viktige referansepunkter i det norske teatermiljøet og bidrar til å synliggjøre norsk scenekunst for et større publikum: Heddaprisutdelingen med de høythengende Heddaprisene, som har som formål å hedre fremragende prestasjoner i norsk scenekunst og stimulere til økt kvalitet, og scenekunsthifestivalen Heddadagene som finner sted i Oslo i juni og som er både utledet av og leder opp mot prisutdelingen.

Der de Heddanominerte velges ut av en samlet, uavhengig fagjury, presenterer festivalen et bredt utvalg forestillinger som de ulike institusjonene og kunstneriske lederne selv har plukket ut som sine foretrukne bidrag.

Begge arrangementene er resultat av NTO-teatrenes ønske om samarbeid og ambisjoner om å bidra til utviklingen av norsk scenekunst og er finansiert ved at alle NTO-teatrene betaler en fast årlig kontingent til henholdsvis Heddaprisen og Heddadagene. NTO er eier og arrangør av prisen, i tett samarbeid med vertsteatret og med tilskudd fra Norsk teaterlederforum. Når det gjelder festivalen står teatrene selv som arrangører, mens NTO er formell eier og har prosjektansvar, med en egen tilsatt prosjektleder og kommunikasjonsansvarlig i deltidsstilling.

Heddakomiteen

Heddakomiteen vurderer overordnede spørsmål om Heddadagene og Heddaprisens formål og innretning, slik som omfang og representativitet, forankring, eierskap, finansiering og mulige samarbeidspartnere. Komiteen har ansvar for å oppnevne Heddajuryen, utarbeide juryens retningslinjer, vurdere tildelingskriterier, justere priskategorier, samt kåre vinner av Heddakomiteens ærespris.

I sammensetningen av juryen legger komiteen vekt på bredde i teatersyn, kompetanse, alder, bakgrunn og geografisk spredning.

Heddakomiteen besto frem til sesongen 2019/2020 av syv medlemmer, hvorav to ble oppnevnt av Norsk teaterlederforum (NTLF) og fem av NTOs styre. Tre av disse siste ble valgt utenfor NTOs og NTLFs medlemsmasse. Fra og med sesongen 2020/2021 ble alle syv valgt av NTOs styre.

Prisutdelingen 2020

Heddaprisutdelingen 2020 skulle opprinnelig finne sted under en festforestilling på Det Norske Teatret søndag 14. juni, men måtte utsettes grunnet smittevernrestriksjonene på det aktuelle tidspunktet.

Nominasjonene ble offentliggjort som planlagt 3. juni, og fant for anledningen sted i form av en digitalt overført pressekonferanse fra Den Nationale Scene i Bergen, i samarbeid med Det Vestnorske Teatret. Pressekonferansen ble ledet av teatrets skuespillere

Heddakomiteen 2019–2020:

Solrun Toft Iversen (leder)

Erik Ulfsby

Tone Tjemsland

Astrid Sletbakk

Per Ananiassen

Knut Alfsen

Bente Erichsen

Heddakomiteen 2020–2021:

Solrun Toft Iversen (leder)

Erik Ulfsby

Tone Tjemsland

Astrid Sletbakk

Valborg Frøysnes

Thomas Talawa Prestø

Randi Stene

Ameli Isungset Agbota og Tormod Løvold og ble behørig dekket av både riksdekkende og lokale medier.

Utdelingen av prisene fant sted søndag 20. september i form av en digital sending produsert av Riksteatret,

ledet av journalist og radioskaper Kari Slaatsveen.

– *Vi vil by på et annerledes møte med prisvinnerne. Sammen med Kari Slaatsveen går vi backstage for å snakke med noen av de beste scenekunstnerne norsk teater har å by på, sa teatrets sjef Arne Nøst i pressemeldingen i forkant.*

Også prisutdelingen fikk mye og god oppmerksomhet, trass i at NTO for første gang i historien ikke kunne invitere til et eget prisarrangement.

Dans og musikkteater inn i Heddaprisen

Heddakomiteen besluttet i 2020 å innlemme danseforestillinger og

operaforestillinger i Heddaprisen fra og med sesongen 2020/21. Samtidig trådte flere av NTOs medlemmer som produserer og/eller formidler opera og dans inn i det spleiselaget Heddaprisen er. Teatrenes øvrige musikkteaterforestillinger var allerede inkludert i juryens vurderingsgrunnlag, men vil fremover bli vurdert sammen med opera i den nye kategorien Beste musikkteaterforestilling. Juryen ble derfor fra samme tidspunkt utvidet med medlemmer med danse- og musikkteaterkompetanse.

Heddajuryen

Arbeidet med nominering og juryering er lagt til en fagjury oppnevnt av Heddakomiteen. Heddajuryen skal prioritere oppsetninger ved NTO-teatre

som betaler kontingent til Heddaprisen, men har anledning til å inkludere øvrig profesjonell virksomhet. Juryen organiserer selv sin arbeidsfordeling.

Heddadagene 2020

Heddadagene 2020 skulle etter planen gått av stabelen i Oslo fredag 5. til søndag 14. juni, med mer enn 150 forestillinger og arrangementer i programmet. Som følge av koronapandemien og den høyst usikre prøve- og spillesituasjonen for scenekunstinstitusjonene måtte imidlertid festivalen avlyses.

Når festivalen måtte avlyses forsøkte imidlertid prosjektledelsen å se på andre måter å bidra til å samle scenekunsten, og nettsidene heddadagene.no

fungerte gjennom våren som en samle-side med oversikt over NTO-medlemmenes digitale program, med lenker til så vel direkteoverførte forestillinger og foredrag, som opptak av tidligere forestillinger eller andre prosjekter utviklet spesielt for nett.

NETTVERK OG KOMPETANSEUTVIKLING

NTO legger betydelige ressurser i å legge til rette for erfaringsutveksling og kompetanseheving for å engasjere flest mulig av medlemmene i viktige bransjespørsmål. Foreningen tilbyr en rekke faglige og kollegiale møteplasser, samt organiserer og er sekretariat for ulike utvalg.

Flere av NTOs planlagte seminarer og fagdager ble avlyst i 2020 grunnet smittesituasjonen og vedvarende restriksjoner, deriblant årsmøteseminarer som opprinnelig skulle ha funnet sted 24. mars på Riksscenen i Oslo. Selve årsmøtet ble avholdt digitalt 19. mai og inkluderte en tale fra statsråd Abid Raja. Også kommunikasjonsseminaret for de ansatte på NTOs medlemsinstitusjoner som skulle finne sted under Heddadagene i juni ble avlyst grunnet koronarestriksjonene.

Følgende større møter og seminarer fant like fullt sted i 2020, i tillegg til seminarer i regi av NTOs to ledernettsverk Norsk teaterlederforum (NTLF) og NTO – musikk:

Styrelederseminar

NTO inviterte i 2020 for andre år på rad til styrelederseminar ved begynnelsen av høstsesongen. Seminaret ble avviklet digitalt 7. september og talte rundt 70 styreledere, direktører og kunstneriske ledere ved NTOs medlemsinstitusjoner.

Hovedtematikken var ny kulturlov og Ola Mestad, professor ved Universitetet i Oslo, var invitert til å innlede. Mestad er med i NTOs juridisk ekspertutvalg, som gjennom året bisto NTO i arbeidet med innspill til ny kulturlov.

I tillegg var Kulturdepartementet invitert til å innlede om koronasituasjonen, styreoppnevning, organisasjonsformer og styringsdialog, herunder samordningen mellom forvaltningsnivåene og hvilke mekanismer som skal sikre at delt finansiering fungerer som en forutsigbar ordning, samt hva vi kan forvente av en ny kulturlov.

Norsk teaterlederforum

NTOs rolle som sekretariat for Norsk teaterlederforum (NTLF) utgjør en vesentlig del av administrasjonens arbeid. NTLF er et faglig møtested for teatersjefer og direktører fra scenekunstinstitusjonene som er medlemmer i NTO. I 2020 var kunstneriske ledere og direktører fra i alt 35 virksomheter medlemmer i NTLF. I tillegg deltok lederen for NRK Radioteatret.

NTLF samler teaterlederne til to seminarer i året, og hvert annet år arrangeres en felles studietur til utlandet.

NTLFs arbeidsutvalg 2019–2020:

Per Ananiassen (leder)
Teatersjef, Rosendal Teater

Solrun Toft Iversen
Teatersjef, Det Vestnorske Teateret

Knud Bjørne-Larsen
Direktør, Riksteatret

Glenn André Kaada
Teatersjef, Rogaland Teater

Marit Holtet
Direktør, Brageteatret

NTLFs arbeidsutvalg 2020–2021:

Solrun Toft Iversen (leder)
Teatersjef, Det Vestnorske Teateret

Knud Bjørne-Larsen
Direktør, Riksteatret

Glenn André Kaada
Teatersjef, Rogaland Teater

Sigrun Daireaux
Administrativ leder, Dramatikkens Hus

Arne Nøst
Teatersjef, Riksteatret

Norsk teaterlederforum ledes av et arbeidsutvalg på fem medlemmer.

Heddajuryen 2019–2020:

Jan Landro (juryens talsperson)

Andreas Wiese

Hedda Fredly

Petter Rosenlund

Anki Gerhardsen

Mode Steinkjer

Borghild Maaland

Heddajuryen 2020–2021:

Andreas Wiese (juryens talsperson)

Hilde Andersen

Hedda Fredly

Petter Rosenlund

Anki Gerhardsen

Mode Steinkjer

Brynjar Bandlien

Juryens danseutvalg 2020–2021:

Brynjar Bandlien (leder i danseutvalget)

Rania Broud

Juryens musikkteaterutvalg 2020–2021:

Hilde Andersen (leder i musikkteaterutvalget)

Erik Schøyen

Seminarer

Norsk teaterlederforums vårseminar fant sted 3.–4. mars i Trondheim, med nyåpnede Rosendal Teater som vertskap. En hovedtematikk var teatrenes mandatforståelse og ytringsmangfold, en tematikk som ble rammet inn av Fri kunst-ukene 2020. En håndfull eksterne innledere og samtalepartnere var invitert inn til denne delen av seminaret: Silje Eikemo Sande, prosjektleder i Kulturrådet for det treårige nordiske prosjektet Inkluderende kulturliv i Norden, Thomas Talawa Prestø, kunstnerisk leder for dansekompaniet Tabanka og leder for nettverket Critical Friends, Azra Halilović, scenekunstner og minoritetskonsulent i Trondheim kommune, Duduzile Mathonsi, skuespiller, forfatter, stemme- og performancekunstner og Espen Klouman Høiner, dramatiker, skuespiller og regissør, som bidro med refleksjoner med utgangspunkt i kveldens forestilling *Vi, folket*.

Andre temaer på dagsorden var teatrenes beredskapsarbeid knyttet til koronapandemien, regionreformen og revisjon av kulturloven, den varslede scenekunststrategien, NTOs klimaarbeid for en grønnere kultursektor og Heddadagene 2020.

Forumets høstseminar fant sted 9. desember i form av en digital samling som følge av koronapandemien. Seminarets første del hadde overskriften *Covid-19, direktorativering og maktforskyvninger: Er den kunstneriske friheten under press?* Forumets leder Solrun Toft Iversen innledet, fulgt av Mark Pemberton, direktør for

Association of British Orchestras som holdt et innlegg under tittelen «Artistic Freedom, Covid-19 and the Arts Council (... And a bit Brexit)».

Den andre delen handlet om teatrenes mangfoldstrategier. Line Rosvoll, kunstnerisk leder ved Dramatikkens hus, delte erfaringer og innsikt som sertifisert mangfoldsleder, mens kommunikasjonssjef Anika Mackenroth og prosjektutviklingssjef Ulrikke Benestad Fuller-Gee innledet om Hålogaland Teaters strategiarbeid. Andre saker på dagsorden var blant annet Heddadagene 2021 og klimaplakat for NTO-medlemmene.

Årlig audition

Årlig audition for nyutdannede skuespillere med annen bakgrunn enn Kunsthøgskolen i Oslo ble arrangert 2. november på Riksteatret. Hele 72 skuespillere deltok i løpet av dagen på auditionen som fant sted fysisk, med et profesjonelt bransjepublikum både i salen og bak skjermen rundt om i landet.

Arrangementet er et årlig samarbeid mellom Norsk Skuespillersenter, Norsk Skuespillerforbund, Riksteatret og NTO/NTLF. Årlig audition gir både unge og etablerte skuespillere en mulighet til å presentere seg for potensielle arbeidsgivere. Teatersjefer, instruktører, dramaturger, film- og TV-produsenter, castingbyråer og andre som arbeider profesjonelt med skuespillere inviteres.

Uttakskomiteen består av en representant fra Norsk skuespillersenter, en representant fra Norsk

skuespillerforbund og en representant fra Norsk teaterlederforum. I 2020 representerte teatersjef Bo Anders Sundstedt ved Unge Viken Teater NTLF.

NTLF-representanter til eksterne komiteer og juryer

Juryen for Ibsenprisen:

- Nora Evensen, teatersjef Turnéteatret i Trøndelag

Uttakskomiteen for Årlig Audition:

- Bo Anders Sundstedt, teatersjef Unge Viken Teater

Heddakomiteen 2019–2020:

- Per Ananiassen, teatersjef Rosendal Teater
- Solrun Toft Iversen, teatersjef Det Vestnorske Teateret

Solrund Toft Iversen, leder i NTLF
Foto: Det Vestnorske Teateret

NTO – musikk

NTO – musikk er et ledernetverk for ledere ved Norsk teater- og orkesterforenings musikk- og operavirksomheter, og i 2020 var ledere ved 15 av disse virksomhetene medlemmer i forumet. I tillegg deltok lederen for Kringkastingsorkestret.

Forumet har som formål å bidra til medlemmenes gjensidige forståelse og faglige utvikling gjennom medlemsmøter og menings- og erfaringsutveksling om musikk- og kulturpolitiske spørsmål. Forumet skal også være en innspillsarena for NTOs interessepolitiske arbeid.

NTO – musikk ble i 2020 ledet av et arbeidsutvalg på tre personer.

NTO – musikk arbeidsutvalg 2020:

Roar Leinan (leder)
Direktør, Trondheim Symfoni-orkester & Opera

Thorstein Granly
Direktør, Det Norske Blåseensemble

Ingvild Skaatan
Daglig leder, Det Norske Solistkor

Seminarer

Grunnet koronasituasjonen, ble det kun avholdt én fysisk samling i forumet i 2020: Vårseminaret og årsmøtet som fant sted i NTOs lokaler 10. februar.

Et av hovedtemaene på seminaret var samarbeid og ressursutnyttelse. NTO – musikk nedsatte høsten 2019 en prosjektgruppe som fikk i oppdrag å undersøke på hvilke konkrete områder det kan være hensiktsmessig med større grad av samarbeid mellom musikkinstusjonene. Målet er å løse oppgavene på en enda mer ressursbesparende måte for derigjennom å kunne styrke publikumstilbudet og institusjonenes samlede kompetanse. Prosjektgruppen kartla i løpet av våren eksisterende samarbeid institusjonene imellom og identifiserte enkelte områder hvor det kan være tjenlig med større grad av samorganisering.

Samarbeid om felles bestillingsverk var blant disse, noe som også sammenfalt med seminarets andre hovedtema: musikkvirksomhetenes ansvar for kunstnerisk utvikling og nyskaping, samt forventninger om at institusjonene skal fremme mangfold og arbeide aktivt for å være representative. Representanter for Komponistforeningen var invitert til en samtale i forumet på bakgrunn av foreningens repertoarundersøkelse, samt orkestrenes tolkning av eget oppdrag, repertoarutvikling, mangfoldsarbeid og forutsetningene for å nå felles bransjemål.

Hensikten med samtalen var å se nærmere på hvordan partene sammen kan bidra til endringer når det gjelder kjønnsbalansen og norskandelen blant fremført musikk og andelen samtidsmusikk på orkestrenes og ensemblens repertoar. Sammen med prosjektgruppens arbeid og anbefalinger, ble dette

Roar Leinan, leder i NTO – musikk
Foto: Morten Krogvold

startpunktet for videre samtaler i forumet gjennom året om felles bestillinger.

Digital formidling og en eventuell felles distribusjonsplattform var også et gjennomgående tema på forumets samlinger i 2020, som med unntak av vårseminaret alle ble avholdt digitalt.

Den planlagte studieturen til Polen i mai ble utsatt grunnet pandemien.

Høsten 2020 inviterte arbeidsutvalget til en digital seminarrekke over 3 ganger som alle i hovedsak var viet til ulike aktuelle koronatematikker.

NTO – musikk representanter til eksterne grupper og komiteer

Styringsgruppen i Norsk Musikkarv:

- Håvard Vegge, orkesttersjef Den Norske Opera & Ballett

Planleggingskomiteen for Nordisk orkesterkonferanse:

- Rolf Lennart Stensø, orkestersjef Kringkastingsorkestret
- Marianne Dyrnes Vallat, spesialrådgiver NTO

Scenekortet

Scenekortet administreres av NTO og distribueres til ansatte på scenekunst-institusjonene som er tilsluttet NTO. Kortet gir rett til rabatterte billetter på alle disse institusjonene, og stimulerer til at de ansatte ved teatrene ser forestillinger ved andre teatre.

I tillegg distribuerer og bekoster en rekke bransjeorganisasjoner og forbund kortet til sine medlemmer.

BRANSJESAMARBEID

Klimaarbeid

NTO startet året blant annet med å invitere til kick-off for grønt veikart for kultursektoren på Kulturhuset i Oslo. Med utgangspunkt i FNs bærekraftsmål inviterte vi sammen med Virke, Norske Konsertarrangører og Norske kulturhus til foredrag og debatt om på hvilke områder kunst- og kultursektoren kan gjøre størst forskjell for å skape et mer bærekraftig samfunn. På programmet sto innledninger fra blant andre kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande og klima- og miljøminister Ola Elvestuen.

Arrangementet var det offisielle startskuddet for klimaarbeidet som har pågått i NTO og de samarbeidende

organisasjonene gjennom året med å utarbeide et veikart som skal gi så vel overordnet status, som konkrete målsettinger for 2030 og 2050 og forslag til tiltak for å redusere klimaavtrykket i sektoren. Målet ble satt til å ha klart et veikart for en grønn og bærekraftig kunst- og kultursektor i begynnelsen av 2021.

Seminaret ble fulgt opp med en kronikk i Dagsavisen hvor de samme organisasjonene informerte om arbeidet med et grønt veikart og understreket at kultursektoren fremover vil stille større krav til seg selv som bidragsyter til en mer bærekraftig fremtid.

NTO engasjerte samtidig administrativ leder Sigrun Daireaux ved Dramatikkens Hus som prosjektleder i arbeidet med å utarbeide en overordnet bransjestandard for NTOs medlemmer. Daireux samarbeidet med en styringsgruppe bestående av Karl Hanseth, teknisk direktør ved Den Norske Opera & Ballett, Marta Hjelle, direktør ved Nationaltheatret og Morten Gjeltten fra NTO.

Fri kunst-uken

Norsk kulturforum og NTO inviterte til debatten *Kunst på armlengdes avstand* 4. mars om hvem som definerer kunst- og kulturinstitusjonenes samfunnsansvar. Arrangementet var en del av Fri Kunst-ukens 2020.

Fri Kunst ble etablert av organisasjonen Safemuse som en markering av kunstnerisk ytringsfrihet i 2020 og fant sted 1. til 7. mars. Målet er å samle det

norske kunst- og kulturlivet i solidaritet med truede og forfulgte kunstnere internasjonalt og bidra til at kunstnere og kunstinstitusjoner i alle land skal kunne skape og utøve sin kunst fritt.

Fri kunst er et uformelt nettverk med Safemuse som sekretariat. NTO støtter prosjektet aktivt, og stilte seg i etableringsperioden i 2020 til rådighet i prosjektarbeidet og som dialogpartner for Safemuse.

Skuespiller- og danseralliansen

Skuespiller- og danseralliansen er et bransjeinitiativ på scenekunstmrådet og eies av Norske Dansekunstnere, Norsk Skuespillerforbund og Norsk teater- og orkesterforening. Driften er finansiert med tilskudd fra Kulturdepartementet. Alliansens hovedoppgave er å være arbeidsgiver for skuespillere og dansere mellom deres ansettelser og oppdrag hos andre arbeids- og oppdragsgivere, og slik sikre frilansskuespillere- og dansere rettigheter og inntekter mellom eksterne tilsettingsforhold og oppdrag.

Alliansen skal legge til rette for ekstern sysselsetting og arbeide for kompetanseoppbygging og kunnskap om scenekunstens vilkår. Ved utgangen av 2020 hadde Skuespiller- og danseralliansen 100 kunstnere ansatt.

Daglig leder er Tone Øvrebø Johannesen. NTOs oppnevnte styremedlem for 2019/2020 og 2020/21 er Gunnar Thon Lossius, med Ingvild Hellum som varamedlem.

Kristiansand Symfoniorkester med
sjeffdirigent Nathalie Stutzmann
Foto: Heida Gudmundsdottir

NORDISKE OG INTERNASJONALE NETTVERK

NTO er medlem av og deltaker i utvalgte nordiske og internasjonale nettverk som blant annet bidrar til å gi foreningen et innblikk i den kulturpolitiske situasjonen i våre nordiske og europeiske naboland, og som gjennom sine konferanser bidrar til viktig kompetanseheving og kunnskapsdeling i feltet.

Nordisk orkesterwebinar

Den 44. nordiske orkesterkonferansen skulle ha funnet sted 6. – 8. oktober i Oslo. Konferansen er en årlig foreteelse som går på rundgang mellom de nordiske landene og ulike vertskapsbyer- og orkestre, og med en planleggingskomité

bestående av representanter fra alle landene. I 2020 var turen kommet til Norge og Oslo, og NTO så sammen med vertsorkestrene Operaorkestret/Den Norske Opera & Ballett, Oslo-Filharmonien, Det Norske Kammerorkester og Kringkastingsorkestret frem til å ta imot nordiske kolleger til faglige inspirerende dager i hovedstaden.

Konferansen ble flyttet til 2021 som følge av Covid-19, men den nordiske planleggingskomiteen besluttet å avholde et digitalt dagsseminar knyttet til koronarelaterte problemstillinger. 8. oktober inviterte derfor Kringkastingsorkestret og NTO på komiteens vegne til nordisk orkesterlederwebinar fra NRKs lokaler i Oslo med 70 påmeldte webinardeltakere.

«Licht und Liebe»,
Susie Wang og Kilden Teater
Foto: Simen Ulvestad

Nordisk teaterlederråd

Nordisk teaterlederråds hovedoppgave er å være et nettverk og et møtested hvor det utveksles informasjon om kunstneriske, politiske og økonomiske sider ved det nordiske scenekunstheltets utvikling.

Nordisk teaterlederråds styre består av to medlemmer fra hvert land og utpekes av hvert lands organisasjoner. Hvert land forventes å la seg representere ved en teatersjef/kunstnerisk leder og en direktør (eller annen medarbeider) fra det respektive lands bransjeorganisasjon. Styret samles i utgangspunktet på forskjellige teatre i Norden to ganger i året.

De nordiske organisasjonene har vært i jevn kontakt med erfaringsutveksling i løpet av året, men pandemien har

forhindret fysiske samlinger.

De norske representantene i styret var i 2020 teatersjef Erik Ulfsby ved Det Norske Teatret, med teatersjef Elisabeth Egseth Hansen ved Trøndelag Teater som vararepresentant, og direktør Morten Gjelten i NTO.

Pearle*

NTO er medlem av det europeiske bransje- og arbeidsgivernetverket Pearle* – Performing Arts Employers Associations League Europe, som samler arbeidsgivere og produsenter på musikk- og scenekunstområdet.

Pearle* har hovedsete i Brussel og er anerkjent som formell arbeidsgiverpart i EU-systemet. Organisasjonen overvåker og gir uttalelser på alle politikk-områder som direkte eller indirekte

berører vilkårene for institusjoner innenfor musikk og scenekunst i Europa.

At scenekunsten og musikken er en del av en internasjonal infrastruktur ble særlig tydelig under nedstengingen i 2020. Gjennom Pearle* er NTO engasjert i kompetansedeling og felles politikkutvikling i erkjennelse av at både krisehåndtering og strategier for gjenåpning av et internasjonalt orientert kulturliv i høyeste grad må fokusere på samarbeid og overnasjonale løsninger.

Organisasjonen har som regel to store konferanser i året, hvor representanter fra de 40 medlemsorganisasjonene deltar. I 2020 ble naturlig nok all aktivitet gjennomført som digitale samlinger. NTOs direktør var i 2020 leder av Pearle*.

Medlemmene av Pearle* Executive Committee (2019–2021):

Chairman	Morten Gjelten	NTO	Norge
Vice President	Tania Swayne	Federación Estatal de Asociaciones de Empresas Productoras de Teatro y Danza	Spania
Secretary	Liesbeth Dejonghe	Consultation Arts organizations	Belgia
Treasurer	Zdenek Panek	Asociace profesionálních divadel České republiky	Den tjekkiske republikk
Board Member	Marc Grandmontagne	Deutscher Bühnenverein	Tyskland
Board Member	Julian Bird	Society of London Theater & UK Theater Association	United Kingdom
Board Member	Sébastien Justine	Fédération des employeurs du spectacle vivant public et privé & Les Forces Musicales	Frankrike

DET OFFENTLIGE ORDSKIFTET

Norsk teater- og orkesterforening søker å delta i samfunnsdebatten og fremme bransjens betydning gjennom sin tilstedeværelse i det offentlige ordskiftet, i ulike bransjefora og gjennom sine innspill til stat, fylke, kommune og Storting. Større arrangement som Heddaprisen og Heddadagene bidrar også til å synliggjøre medlemmenes virksomhet for en bredere allmennhet.

NTO er opptatt av ytringsmangfold og søker i tillegg å utvikle den mer dyptgående kulturjournalistikken og kunstkritikken gjennom sitt engasjement i og støtte til ulike tidsskrifter og Norsk kritikerlag.

Egne informasjonskanaler

NTOs hjemmeside er foreningens ansikt utad og viktigste informasjonskanal. NTO produserer og publiserer hyppig uttalelser, ytringer, prinsipielle betraktninger om musikk- og scenekunstinstitusjonens betydning og kulturpolitikken rolle og andre dokumenter – både kortere dagsaktuelle kommentarer og fyldigere innspill og høringsuttalelser til ulike offentlige instanser. I tillegg kan man finne foreningens rapporter, utredninger, kartlegginger eller andre oversikter, samt informasjon om en rekke prosjekter, seminarer, oversikt over NTOs medlemmer og ulike utvalg med mer. Medlemmene hadde i 2020 også tilgang til NTOs premiere- og verkbeslaget via medlemsportalen, som genererer data til premierelisten på Scenekunst.no.

I 2020 forsvarte vi blant annet behovet for offentlig støtte til provoserende kunstneriske prosjekter.

Heddaprisen og Heddadagene har i tillegg egne nettsider, og foreningen er til stede i ulike sosiale medier.

Mediedebatt

NTO er opptatt av å bidra til å holde samfunnsdebatten om den kunstneriske friheten og ytringsrommet levende, og i 2020 forsvarte vi behovet for offentlig støtte til provoserende kunstneriske prosjekter og kritiserte blant annet Fremskrittpartiets bruk av den anonyme Facebook-siden Sløseriombudsmannen som kilde for skriftlig spørsmål i Stortinget.

Vi skrev kronikker i dagspressen om så vel maktkonsentrasjon i norsk kulturliv, som et grønnere kulturliv og behovet for rimelige og treffsikre koronatiltak. Vi uttalte oss om statsbudsjettet, permitteringer som følge av koronakrisen og Nationaltheatrets behov for en midlertidig hovedscene, mens arbeidsutvalget i Norsk teaterlederforum tok del i debatten om manglende representasjon på norske teaterscener i kjølvannet av Heddaprisen og Heddadagene.

NTO ble omtalt i eller uttalte seg i 807 registrerte Retriever-artikler i 2020. Dette inkluderer ikke etermedier

og sosiale medier. Av disse var 545 artikler knyttet til Heddaprisen og/eller Heddadagene.

Scenekunst.no

Norsk teater- og orkesterforening er deleier av nettavisen Scenekunst.no, et redaksjonelt uavhengig nettsted som drives etter redaktørplakaten.

En viktig rolle for Scenekunst.no er å initiere, fange opp og bringe videre diskusjoner og nyheter i musikk- og scenekunstheltet og bidra til å knytte sammen en faglig offentlighet på feltet. Tidsskriftet publiserer daglig redaksjonelt stoff, kritisk refleksjon og meningsstoff om teater, musikk, dans og tilhørende kulturpolitikk.

Tidsskriftet er organisert som et allmennyttig aksjeselskap med Danse- og teatersentrum, Norsk Skuespillerforbund og Norske Dansekunstnere som eiere og bidragsytere, i tillegg til NTO. Film- og teater teknisk forening gir også årlig støtte. Julie Rongved Amundsen var redaktør Scenekunst.no i 2020.

Styre i Scenekunst.no

- Andreas Wiese (styreleder), rådgiver Litteraturhuset

- Erik Årslund, kommunikasjonssjef Dansens hus
- Jarl Flaaten Bjørk, scenekunstner
- Ingrid Handeland, direktør Norsk publikumsutvikling
- Glenn André Kaada, teatersjef Rogaland Teater

Varamedlemmer:

- Kristine Karåla Øren, forbundsleder Norske Dansekunstnere
- Marianne Roland, medlemskonsulent Norsk Skuespillerforbund

Kritikerstipender

NTO videreførte i 2020 sitt samarbeid med Norsk Shakespearetidsskrift om tildeling av reisestipender for tidsskriftets anmeldere. Stipendene var ment å dekke reisekostnader i forbindelse med tidsskriftets anmeldelser av produksjoner ved de norske scenekunstinstitusjonene utenfor Oslo.

Formålet med stipendene er å bidra til å styrke vilkårene for det offentlige ordskiftet rundt scenekunst. De ble fordelt etter redaksjonelle vurderinger gjort av tidsskriftets redaktør.

Årets kritikk – teater, musikk, dans

Prisen Årets kritikk er en markering av årets beste kritiske tekst eller radio-manus om utøvende kunstuttrykk og et samarbeid mellom Norsk kritikerlag, Festspillene i Bergen og NTO. Formålet med kåringen er blant annet å inspirere til og løfte frem kritikk av høy kvalitet, og derigjennom fremme kunstuttrykk av høy kvalitet.

«Moby Dick», Plexus Polaire – Yngvild Aspeli, Figurteatret i Nordland og Nordland Teater
Foto: Christophe Loiseau

NTOs direktør Morten Gjelten | Foto: Brian Olguin

I 2020 ble vinneren annonsert under Festspillene i Bergen 25. mai. Prisen gikk til Hedda Fredly for anmeldelsen «'Lumi' er en boost for babyers selvfølelse», publisert i Periskop.no i november 2019. Fredly mottok et reisestipend på kr. 15 000.

Juryen som kårer Årets kritikk består av fem medlemmer:

- Et medlem er fjorårets vinner
- Et medlem utnevnes av Festspillene i Bergen
- Et medlem utnevnes av NTO
- Et medlem er sittende leder av Norsk kritikerlag
- Et medlem utnevnes av arbeidsutvalget i Kritikerlagets seksjon for teater, musikk og dans.

Teatersjef Kristian Lykkeslet Strømskag ved Teatret Vårt var utnevnt som jurymedlem av NTO for sesongen 2019/2020 og fortsatte i 2020/2021.

ARBEIDSLIVSSPØRSMÅL

NTO er tilsluttet den europeiske arbeidsgiverorganisasjonen PEARLE* og samarbeider i Norge med Arbeidsgiverforeningen Spekter. For de virksomhetene som er medlem i både NTO og Spekter ligger forhandlingsansvaret for teatrene hos Arbeidsgiverforeningen Spekter. For orkestrene og Den Norske Opera & Ballett forhandles B-delen virksomhetsvist under Spekter.

NTO gjennomfører selv fremdeles forhandlinger med de forbund/organisasjoner som ikke har hovedavtale med Spekter, det vil si med oversettere og komponister, samt opphavsrettsorganisasjoner som TONO og Norsk forening for komponister og tekstforfattere (NOPA).

Sommeren 2020 samarbeidet NTO med Spekter om etableringen av en bransjestandard for smittevern som nødvendig forutsetning for at arbeidet med produksjon og formidling kunne gjenopptas ved medlemsvirksomhetene under koronapandemien.

Oslo, 12. mars 2021

Morten Gjelten
Direktør

«Slåttekar i himmelen»,
Det Norske Teatret og Teatret Vårt
Foto: Dag Jenssen

HØRINGSUTTALELSE TIL STATSBUDSJETTET 2021

NTOs UTTALELSE OM PROP. 1 S (2020–2021) TIL STORTINGETS FAMILIE- OG KULTURKOMITÉ

OPPSUMMERING AV HOVEDSAKER

- Forslaget om å overføre tilskuddsforvaltningen av en rekke profesjonelle musikk- og scenekunstinstitusjoner til Kulturrådet må reverseres.
- Ordningen med faste fordelingsnøkler må videreføres, og dialogen mellom forvaltningsnivåene styrkes, for å sikre musikk- og scenekunstinstitusjonene med delt finansiering forutsigbare rammevilkår sammen med målet om et likeverdig kulturtilbud i hele landet.
- ABE-kuttet rammer virksomhetenes kjernevirksomhet, fører til mer byråkrati og sterkere politisk styring av frie kunstinstitusjoner og må derfor avvikles.
- Kulturfondet må styrkes og prinsippet om en armlengdes avstand ivaretas strukturelt og i praksis.
- Satsinger med eksterne politiske mål må ikke belastes kulturbudsjettet.
- Nationalteatret er i en kritisk situasjon, og alternativ driftsperiode i rehabiliteringsperioden må avklares raskt for å unngå at teatret må si opp store deler av staben.

Endringene kan på sikt svekke Kulturdepartementets kompetanse og grunnlag for en helhetlig politikktutforming.

I statsbudsjettet foreslås en radikal omorganisering og maktkonsentrasjon i norsk kulturpolitikk.

Endringene går ikke bare på bekostning av desentraliserte kunst- og kulturfaglige beslutninger og dermed ytringsmangfoldet. På sikt kan de også svekke både Kulturdepartementets kompetanse og grunnlag for en helhetlig politikktutforming og Stortingets politiske beslutningsmyndighet.

Det må derfor ikke overføres flere oppgaver verken til Norsk kulturråd som direktorat eller til Kulturtanken før disse etatenes roller og mandat er grundig utredet.

Vi ber Stortinget bidra til at norsk kulturpolitikk ikke ender i en organisering hvor makt og innflytelse konsentreres til to voksende direktorat; et direktorat for barne- og ungdomskultur og et direktorat for kunsten og kulturen ellers.

INSTITUSJONENES RAMMEVILKÅR MÅ OPPRETTHOLDES

▷ NTO anmoder Stortinget om at de økonomiske rammene for den nasjonale infrastrukturen av musikk- og scenekunstinstitusjoner opprettholdes i samsvar med intensjonen i Grunnlovens infrastrukturkrav § 100 (6). Vi ber også om at budsjettallene fremstilles mer transparent, differensiert og oversiktlig slik at viktig informasjon ikke underkommuniseres verken for bransjen eller for Stortinget.

De fleste av NTOs medlemmer får i budsjettforelegget en nominell økning i rammen på nærmere 2,3 prosent.

I tillegg kommer viktige stimuleringsmidler knyttet til koronapandemien og gledelige tilskudd til enkelte virksomheter knyttet til språk/nynorsk, særskilte mangfoldsatsinger, operasatsing og generell styrking av den kunstneriske virksomheten.

Vi er også glade for at midler til særskilte mangfoldsatsinger i inneværende år videreføres for 2021. Dette er i tråd med NTOs tidligere innspill om at institusjonene må gis forutsigbare rammer for langsiktige strategier for å fremme mangfold, fremfor årlige prosjekttilskudd som tas ut igjen av rammen.

Dersom man legger nasjonalbudsjettets nøkkeltall til grunn, med en forventet prisvekst på 3,5 pst. og lønnsvekst på 2,2 pst., tilsvarer en nominell økning på 2,3 pst. likevel en svak realnedgang i rammen for musikk- og scenekunstinstitusjonene.

Det er imidlertid vanskelig å lese tallene slik de er fremstilt i statsbudsjettet, og vi oppfordrer til mer informative tabeller som skiller mellom rammetilskudd, justert for lønns- og pris-kompensasjon, effektiviseringskutt, kompenserende midler knyttet til koronapandemien og reelle økninger i rammen eller til særskilte prosjekt.

«Jeg forsvinner», Hålogaland Teater | Foto: Knut Bry

Selv om utgangspunkt synes å være noe bedre og mer konstruktivt enn de foregående seks årene, må ambisjonen være å opprettholde rammene for den nasjonale infrastrukturen for produksjon og formidling av levende musikk- og scenekunst som regjeringen i budsjettframlegget anerkjenner at disse institusjonene representerer.

En slik prioritering ville vært i tråd med kulturmeldingens forankring av kulturpolitikken i Grunnloven § 100 (6) og intensjonen om å sikre de profesjonelle kunstinstusjonene forutsigbare økonomiske rammer som en betydelig del av ytringsfrihetens infrastruktur, og med den språklige anerkjennelsen av musikk- og scenekunstinstusjonene i budsjettframlegget som et viktig fundament i norsk kunst- og kulturliv.

FASTE FORDELINGSNØKLER MÅ VIDEREFØRES

► NTO anmoder om at ordningen med faste fordelingsnøkler videreføres. Det er bemerkelsesverdig at Kulturdepartementet går videre med dette forslaget, uten at dette ble gjort rede for i kommuneproposisjonen eller på andre måter er lagt frem til grundig vurdering for Stortinget. Vi har derfor tillit til at dette blir rettet opp i Stortingets behandling av budsjettframlegget, slik at musikk- og scenekunstinstusjoner med delt finansiering sikres den samme økonomiske forutsigbarheten som før.

Det er særlig kritikkverdig at staten fjerner faste fordelingsnøkler uten at det først er etablert en ny ordning som kan sikre institusjonene den samme økonomiske forutsigbarheten. En slik ordning må utredes grundig i en kunnskapsfremmende dialog mellom departementet, fylkeskommunene, kommunene og NTOs bransjefellesskap.

At dette arbeidet ikke er gjort viser med all tydelighet at det først og fremst er dialogen mellom forvaltningsnivåene som må bli bedre.

I tillegg legges det opp til en prosess hvor beslutningene tas i feil rekkefølge når departementet foreslår radikale endringer i finansieringssystemet før den varslede revisjonen av kulturloven er gjennomført. Det er kulturloven som danner rammene og prinsippene for offentlige myndigheters ansvar på kulturområdet.

Forslaget kommer også midt i koronapandemien, som ikke bare tar det meste av myndighetenes og bransjens oppmerksomhet, men som også rammer kommuneøkonomien hardt. Mange fylkeskommuner og kommuner påpekte selv før koronapandemien risikoen for at musikk- og scenekunstinstusjonene vil tape kampen om pengene i konkurranse med andre viktige og til dels lovpålagte oppgaver innenfor stramme budsjetter.

Denne risikoen blir forsterket med den effekten pandemien har på kommunenes og fylkeskommunenes allerede stramme økonomi.

Det vil derfor være lite ansvarlig nå midt i koronakrisen, som rammer bransjen hardt og med uoverskuelige langtidsvirkninger, å iverksette endringer i finansieringssystemet som svekker institusjonenes økonomiske forutsigbarhet og dermed gjør dem enda mer sårbare.

Et sentralt argument i kommuneproposisjonen for ikke å gå videre med forslagene om å overføre mer ansvar til fylkeskommunene er at de fører med seg «en risiko for økte forskjeller mellom regionene og et svekket kulturtilbud for deler av befolkningen». Dette argumentet er likeså relevant for å opprettholde faste fordelingsnøkler.

VOKSENDE KULTURRÅDS DIREKTORAT OG MAKTKONSENTRASJON

► NTO anmoder Stortinget om at forslaget om å overføre tilskuddsforvaltningen av en rekke profesjonelle musikk- og scenekunstinstusjoner til Norsk kulturråd reverseres, og at det ikke overføres flere oppgaver til Kulturrådet som direktorat før rolle og mandat er utredet.

Forslaget innebærer en radikal men lite transparent endring, helt uten forutgående dialog verken med NTO eller de enkelte virksomhetene som er direkte berørt.

Det er heller ikke gjort rede for hva en slik maktkonsentrasjon og et slikt byråkratisk mellomledd vil bety for ytringsmangfoldet og den kunstneriske utviklingen. Dette er en bemerkelsesverdig omorganisering i et budsjett som har mangfold i bred forstand som hovedprioritering.

Det er ikke gjort rede for hva en slik maktkonsentrasjon vil bety for ytringsmangfoldet og den kunstneriske utviklingen.

NTO er sterkt kritisk til at en rekke driftstilskudd til virksomheter som til nå har vært budsjettert på post 78 på musikk- og scenekunstkapittelet overføres til to nye poster, 74 og 75 under Kulturrådets forvaltning. Kulturdepartementet legger opp til at det fortsatt skal være Stortinget som endelig fastsetter størrelsesnivået på slike tilskudd.

Dette er en radikal omlegging som føyer seg inn i en skrittvis og lite transparent utvidelse av Norsk kulturråds rolle og

mandat til å omfatte kunnskapsproduksjon, utviklings- og koordineringsarbeid sammen med forvaltning av tilskudd til musikk- og scenekunstinstusjoner.

Regjeringens begrunnelse for å overføre den administrative behandlingen av søknader til Kulturrådet er at de er tettere på feltet og tilskuddsmottakerne og at *fagligheten i tilskuddsforvaltningen* dermed vil styrkes.

Vi stiller oss spørrende til hvilken *faglig institusjonskompetanse* det er Kulturrådet besitter, og som vil gjøre dette direktoratet bedre egnet enn Kulturdepartementet til å forvalte tilskuddet til varige musikk- og scenekunstinstusjoner som Black Box teater, BIT Teatergarasjen, Rosendal Teater, Riksscenen, Teater Manu, DansiT, Bærum kulturhus, Unge Viken Teater, Østfold Internasjonale Teater, Det Norske Solistkor, Edvard Grieg Kor, Det Norske Kammerorkester og Dramatikkens hus.

Dette er faste institusjoner som inngår i den samme nasjonale infrastrukturen for produksjon og formidling av profesjonell musikk og scenekunst som for eksempel Nationaltheatret, Trøndelag Teater og Stavanger Symfoniorkester. Det gjelder også Norsk Scenekunstbruk som har fått en merkelig plassering på en omdøpt post 78 *Barne- og ungdomstiltak* sammen med blant annet frivillige organisasjoner og amatørvirksomhet.

De profesjonelle musikk- og scenekunstinstusjonene er organisert ulikt med forskjellige driftsformer og arbeidsmåter, og med ulik vektning av egenproduksjon, samproduksjon og programmering av gjestespill. Alle inngår like fullt i det samme nettverket og bidrar gjennom sin egenart og i gjensidig avhengighet samlet til å utvikle norsk musikk og scenekunst.

Vesentlige kjennetegn ved institusjonene er at de eksisterer uavhengig av den eller de kunstnerne som måtte ha etablert virksomheten, og at de har en skiftende kunstnerisk ledelse på åremål. Hver enkelt av institusjonene ivaretar, innenfor sin egendefinerte kunstneriske profil, et bredt spekter av individuelle kunstnerskap og prosjekter som samlet representerer et mangfold av estetiske uttrykk.

Dersom måloppnåelsen ikke er tilfredsstillende, er det et uavhengig styre som er ansvarlig for å skifte ut den kunstneriske ledelsen. Det er ikke tilskuddet som skal reduseres slik at infrastrukturen svekkes.

Dagens forvaltningsmodell, med tilskudd direkte over statsbudsjettet uten noen overprøvende kunst- og kulturfaglige vurderinger, er en forutsetning for å sikre den spredte beslutningsmyndigheten som infrastrukturen av selvstendige musikk- og scenekunstinstitusjoner i dag representerer.

En omlegging til sterke faglige vurderinger av institusjonene som grunnlag for tilskuddsforvaltningen vil derimot undergrave institusjonenes *selvstendige faglighet* og føre til en uheldig normering og ensretting.

Også Skuespiller- og danseralliansen (SKUDA) er en varig virksomhet og en viktig arbeidsgiver med nasjonalt nedslagsfelt. SKUDA er en unik virksomhet i Norge som fordrer den samme forutsigbarheten som musikk- og scenekunstinstitusjonene, og som ikke skal underlegges Kulturrådets fortløpende faglige vurderinger.

Ifølge departementet er formålet med nye budsjettposter «å få en tydeligere formålsinnretning på budsjettpostene» sammen med «økt likebehandling av tilskuddsmottakere ved å kunne se lignende tiltak i sammenheng på tvers av fagfelt».

Etter en slik logikk skulle samtlige profesjonelle musikk- og scenekunstinstitusjoner vært plassert på post 70 med samme *overordnede mål* til grunn for tilskuddet.

Plasseringen av virksomheter på nye og gamle poster er ikke bare ulogisk og det motsatte av en opprydning. Målet om en tydeligere formålsinnretning er også forstyrrende i forhold til at institusjonene selv skal definere konkrete mål for egen virksomhet.

For å sikre ytringsmangfoldet, må det legges til rette for at hver virksomhet kan dyrke sin egenart og utvikle seg i henhold til egne mål og visjoner uten at verken en bestemt formålsinnretning på den posten de forvaltningsmessig er plassert på eller Kulturrådets faglige vurderinger skal være styrende for fordelingen av tilskuddene.

KULTURFONDET MÅ STYRKES OG ARMLENGDEPRINSIPPET IVARETAS

► **NTO ber om at Stortinget bidrar til en styrking av Norsk kulturfond som kan gi Kulturrådet et større økonomisk handlingsrom i fordelingen av midler til produksjon og formidling av scenekunst, samt at prinsippet om en armlengdes avstand er gjennomgående ivare tatt i alle deler av finansierings-systemet og respekteres i praksis.**

Vi registrerer at revisjonen av kulturlova og lovfesting av

NTO ber om en styrking av Norsk kulturfond.

armlengdeprinsippet ikke er nevnt blant aktuelle saker i budsjett-fremlegget, og anmoder Stortinget om å sikre at dette viktige arbeidet blir gjennomført.

Det er fornuftig at forvaltningen av driftstilskudd til medlems- og interesseorganisasjoner er løftet ut av Kulturfondet slik at rådet kan rendyrke tildelingen av midler til prosjekter og virksomheter som skal vurderes på kunst- og kulturfaglig grunnlag.

Vi registrerer imidlertid at regjeringen foreslår å flytte ut flere tiltak enn rådet selv foreslo. Det gir oss grunn til bekymring for en svekkelse av Kulturfondet og prinsippet om en armlengdes avstand som var selve begrunnelsen for opprettelsen av Norsk kulturfond i 1965.

Regjeringens forslag om å flytte tilskuddet til personlige kunstnerskap som Jo Strømgren Kompani og Verdens-teatret over på statsbudsjettet er i strid med armlengdeprinsippet. Dette er et uakseptabelt og kortsiktig grep som på ingen måte representerer et steg i retning av en langsiktig løsning for slike kompanier.

Kvartettserien/Oslo Quartet Series | Foto: Kvartettserien

Det er underlig at en regjering som i kulturmeldingen så tydelig understreker betydningen av kunstens frihet legger frem et forslag som er i strid med det grunnleggende kulturpolitiske prinsippet om at offentlige myndigheter ikke skal instruerer om beslutninger som krever kunst- og kulturfaglig skjønn.

Kulturrådsloven skal allerede sikre rådets uavhengighet. Vi ser samtidig frem til at en revidert kulturlov, med en egen bestemmelse om armlengdeprinsippet, kan bidra til større bevissthet om hvordan dette prinsippet best ivaretas organisatorisk og anvendes i praksis, jf. NTOs innspill til revisjon av kulturlova.

INFRASTRUKTUREN FOR DANS MÅ STYRKES

► **Det er positivt at budsjettet legger opp til en styrking av infrastrukturen for dans ved at «regionale kompetansesentre for dans» er flyttet over på statsbudsjettet. Vi anmoder Stortinget om å bidra til en videre styrking av en kunstfaglig kompetent etterspørselsside i form av selvstendige virksomheter som kan produsere og programmere uavhengig av Kulturrådets beslutninger.**

At tilskuddet til de regionale kompetansesentrene for dans er flyttet ut av Kulturfondet og over på statsbudsjettet er en anerkjennelse av disse virksomhetene som en viktig del av den institusjonelle infrastrukturen for dans.

Kompetansesentrene er forskjellige og representerer et bredt spekter av organisasjonsformer, arbeidsmåter og kunstneriske profiler. Flere av dem er samlokalisert og samarbeider nært med de stedlige teaterinstitusjonene.

NTO har tidligere tatt til orde for at de største og mest etablerte kompetansesentrene bør motta driftstilskudd direkte over statsbudsjettet slik at de sikres mer forutsigbare økonomiske rammevilkår som varige virksomheter.

Dette er et viktig ledd i en styrking av infrastrukturen for dans som også kan bidra til å supplere Kulturrådets beslutninger og derigjennom styrke ytringsmangfoldet.

En forutsetning for en slik desentralisering av Kulturrådets beslutningsmyndighet er imidlertid at driftstilskuddet til disse institusjonene forvaltes direkte av Kulturdepartementet og ikke med Kulturrådet som byråkratisk mellomledd og vurderende instans.

Tilskuddsforvaltningen av profesjonell kunst for barn og unge må organiseres sammen med det øvrige profesjonelle kunstfeltet.

«Psykt blod», Brageteatret
Foto: Signe Fuglesteg Luksengard

KULTURTANKEN – MAKTKONSENTRASJON OG UHELDIGE SKILLELINJER

▷ NTO anmoder om at det ikke legges flere oppgaver til Kulturtanken før det er gjort en kritisk gjennomgang av denne etatens rolle og mandat. En slik gjennomgang av Kulturtanken må sees i sammenheng med en utredning av Kulturrådets rolle.

Vi ber Stortinget bidra til at norsk kulturpolitikk ikke ender i en organisering hvor beslutningsmyndigheten konsentreres til to voksende direktorat; et direktorat for barne- og ungdomskultur og et direktorat for kunsten og kulturen ellers.

En slik organisering vil ikke bare gå på bekostning av desentraliserte kunst- og kulturfaglige beslutninger og dermed ytringsmangfoldet, men kan også på sikt svekke både Kulturdepartementets kompetanse og grunnlag for en helhetlig politikkutforming og Stortingets politiske beslutningsmyndighet.

Det er bemerkelsesverdig at Kulturtankens mandat er utvidet *forut* for den varslede barne- og ungdomskulturmeldingen, fremfor at etatens rolle utredes som en del av denne meldingen. I tillegg til å ivareta det nasjonale ansvaret for Den kulturelle skolesekken (DKS) skal etaten «bidra i arbeidet med barne- og ungdomskultur og til å bedre mulighetene for barn og unges

deltakelse», og Kulturtanken har allerede fått i oppgave å forvalte en søknadsbasert ordning for barn og unges inkludering i kulturlivet.

NTO er også kritisk til at regjeringen foreslår å samle tilskudd til «barne- og ungdomstiltak» på post 78 med en egen formålsinnretning. Dette innebærer blant annet at Norsk Scenekunstbruk, som formidler av *profesjonell scenekunst*, er plassert under samme formålsinnretning som frivillige organisasjoner og amatørvirksomhet som har viktige, men helt andre formål enn Scenekunstbruket.

For å sikre status og kvalitet, må tilskuddsforvaltningen av profesjonell kunst for barn og unge organiseres sammen med det øvrige profesjonelle kunstfeltet.

Vi registrerer også at regjeringen foreslår en bevilgning på 12 mill. kroner knyttet til barne- og ungdomskulturmeldingen, herunder til nyproduksjon i DKS, digitale tiltak og pilotprosjekt som skal stimulere kommunene til å integrere barne- og ungdomskultur i kommunal planlegging. Nærmere informasjon om innretningen av disse midlene er varslet i barne- og ungdomskulturmeldingen.

NTO ber Stortinget om å bidra til en forvaltning av disse midlene som ivaretar armlengdeprinsippet og målet om spredt beslutningsmyndighet.

NØDVENDIGE INVESTERINGER I BYGG OG LOKALER

▷ NTO anmoder Stortinget om å være oppmerksom på fortsatt store etterslep i nødvendige investeringer i produksjons- og formidlingslokaler for musikken- og scenekunsten.

Vi ber Stortinget særskilt merke seg Nationaltheatrets kritiske situasjon og behov for en rask avklaring av alternativ driftsperiode i rehabiliteringsperioden, samt Det samiske nasjonalteatrets akutte behov for nye lokaler.

Det er gledelig at tilskuddet til Den Nationale Scene i Bergen foreslås økt med 10 mill. kroner til prosjektering av nytt bygg og til bruk for midlertidige prøvelokaler og verksteder. Teatret har prekære behov for utvikling og utvidelse, og det er viktig med god fremdrift i byggeprosjektet.

Vi er også glade for økningen til Teater Vestland for videreutvikling av Nynorskhuset i Førde.

NTO er fornøyd med at forprosjektering av rehabilitering av Nationaltheatret er godt i gang, samt at det er avsatt nødvendige midler til ferdigstillelse av forprosjektering av samlokalisert nybygg for Det samiske nasjonalteatret og Samisk videregående- og reindriftsskole i Kautokeino.

Vi ber imidlertid Stortinget merke seg at de fysiske rammene for Nationaltheatrets drift i de seks årene bygningsarbeidene pågår i perioden 2022-2027 ennå ikke avklart, og at situasjonen nå er kritisk. Teatret ble i budsjettet for 2021 heller ikke tilgodesett med nødvendige midler til utflytting av teatret som starter i august neste år. Uten et sted å flytte til, står Nationaltheatret i fare for å måtte si opp store deler av staben.

Sametinget har trukket frem nye lokaler for Det samiske nasjonalteatret som høyt prioritert prosjekt, og det er gledelig at staten endelig har kommet på banen med de første bevilgningene til prosjektet. Det er viktig å sikre god fremdrift slik at teatret kan flytte inn i nye lokaler høsten 2023.

Vi ber videre Stortinget merke seg behovet for at staten bidrar til nytt teaterhus for Rogaland Teater. Arbeidet så langt er godt forankret lokalt, og videre avklaringer i samarbeid med Stavanger kommune, Rogaland fylkeskommune og Museum Stavanger forventes å kunne gjennomføres i 2021. Den neste store milepælen er midler til å gjennomføre et forprosjekt i 2022 i partnerskap med teatrets tre eiere; staten, Stavanger kommune og Rogaland fylkeskommune.

I tillegg til de nevnte prosjektene har flere andre virksomheter i ulike deler av landet fortsatt presserende uløste behov for mer egnede produksjons- og visningslokaler, jf. omtale i NTOs tidligere innspill til statsbudsjettet.

Uten et sted å flytte til, står Nationaltheatret i fare for å måtte si opp store deler av staben.

KJÆRKOMNE STIMULERINGSMIDLER

▷ NTO er fornøyd med at det er satt av 140 mill. kroner i stimuleringsmidler til musikk- og scenekunstinstitusjonene for å bøte på lavere egeninntekter grunnet koronasituasjonen våren 2021, samt at Statens kunstnerstipend styrkes med 100 mill. kroner til midlertidige stipend for å opprettholde kontinuitet i kunstnerisk produksjon.

Vi ber likevel komiteen merke seg at det er avgjørende for økonomien og publikums tilgang på felles opplevelser at institusjonene prioriteres i gjenåpningen av samfunnet gjennom 2021.

«Jazz Ain't Nothing but soul», Tabanka Dance Ensemble, programmert av Dansens Hus, var en av mange forestillinger som dessverre ble avlyst i 2020.
Foto: Tabanka/Dansens Hus

Midlene er viktige for institusjons-økonomien og dermed også kunstnerøkonomien i en krevende tid.

Stimuleringsmidlene er kjærkomne og nødvendige for å sikre aktiviteten i en tid hvor myndighetspålagte smittevern-tiltak og en svært avgrenset publikums-kapasitet går ut over mulighetene for god planlegging.

Midlene er viktige for institusjons-økonomien og dermed også kunstner-økonomien i en krevende tid. Med en slik kompensasjon vil det ikke minst være mulig for institusjonene å engasjere frilansere til tross for sviktende egeninntekter.

Årlig kanaliseres over en milliard kroner til kunstnere i form av lønn, honorar og vederlag fra NTO-virksomhetene, hvorav nærmere halvparten går til frilanskunstnere/kunstnere ansatt på tidsavgrenset engasjement.

Med et sterkere kunnskapsgrunnlag enn ved begynnelsen av pandemien, ser vi samtidig frem til mer målrettede og differensierte smitteverntiltak som må utvikles i nær dialog med NTO som representerer institusjoner som tar smittevern på høyeste alvor.

BEREGNINGSGRUNNLAGET MÅ JUSTERES

► Vi anmoder om at beregningsgrunnlaget ved behov for videreføring av kompenserende tiltak for institusjonene justeres i tett dialog med NTO for å sikre at midlene treffer best mulig i forhold til reelle inntektstap og merkostnader. Honorarer og inntekter knyttet til arrangementer, utleie, sponsorsamarbeid og omvisninger må inngå i beregningsgrunnlaget sammen med billett- og kafé-inntekter.

Vi vil understreke at institusjonene er forskjelligartede med ulike behov for kompenserende tiltak. For noen av institusjonene med de største inntektstapene vil kompensasjonen sannsynligvis utgjøre kun en liten andel av det reelle inntektstapet og det vil være behov for ytterligere kompensasjon i løpet av 2021 for å opprettholde aktivitet, kvalitet og sysselsetting.

Ettersom kompensasjonen er for våren 2021, legger vi til grunn at det vil komme ytterligere midler høsten 2021 avhengig av de til enhver tid gjeldene restriksjonene og medfølgende inntektstap og merkostnader.

Kompensasjonen som er foreslått i statsbudsjett er basert på det samme beregningsgrunnlaget som i forrige runde, og er avgrenset til billettinntekter og inntekter fra butikk- og kafésalg i 2019.

Dette slår uheldig ut for de institusjonene som har betydelige inntektstap knyttet til bortfall av honorarer for salg av konserter/forestillinger, samarbeidsproduksjoner og turnevirksomhet i inn og utland og/eller til arrangement, utleie, sponsorsamarbeid og omvisninger.

Det er også slik at et historisk beregningsgrunnlag slår vilkårlig ut i forhold til årlige variasjoner. For virksomheter som opprinnelig hadde planlagt med økt aktivitet og økte egeninntekter i forhold til tidligere år slår dette særlig uheldig ut.

Vi oppfordrer derfor til at beregningsgrunnlaget for videre kompenserende tiltak vurderes i dialog med NTO for å sikre at fremtidige midler treffer best mulig i forhold til reelle inntektstap.

ABE-KUTTET RAMMER KJERNEVIRKSOMHETEN OG MÅ AVVIKLES

► NTO anmoder om at virksomhetenes kjernevirksomhet ikke rammes av kutt i bevilgningene kamouflert som effektivisering.

Det ligger ingen effektiviseringsgevinst i å kutte rammetilskuddet til selvstendige institusjoner for å omfordele midlene til politisk prioriterte tiltak. En slik omfordeling skaper derimot mer byråkrati og sterkere politisk styring av frie kunstinstitusjoner.

Full lønns- og priskompensasjon er en forutsetning for at frilansere så vel som fast ansatte kunstnere skal holde tritt med lønnsutviklingen i samfunnet, samtidig med at institusjonene har handlingsrom til å opprettholde aktivitets- og kvalitetsnivået, ta kunstnerisk risiko og iverksette nye satsinger.

Siden den såkalte «avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen» (ABE-reformen) ble innført i budsjettåret 2015 tilsvarer den akkumulerte effekten av det årlige kuttet på 0,5 pst samlet ca. 70 millioner kroner for NTOs medlemsvirksomheter i 2020.

Kutt i bevilgningene bidrar ikke til ABE-reformens mål om effektivisering i statsforvaltningen.

I tillegg kommer økningen siden 2016 i den lave momssatsen fra 8 til 12 pst. som innebærer betydelige merkostnader knyttet til transport og overnatting særlig for de turnerende virksomhetene. Vi registrerer at den midlertidige reduksjonen av lavmom-sen som følge av pandemien foreslås opphevet 31. oktober 2020.

ABE-kuttet innebærer en skrittvis svekkelse av den infrastrukturen som musikk- og scenekunstinstitusjonene representerer.

Reformbegrunnelsen for de årlige kuttene er basert på en feilaktig antagelse om at det finnes et vedvarende effektiviseringspotensial som kan tas ut i form av reduserte bevilgninger, uten at det forringer omfang og kvalitet i tilbudet til publikum.

Kuttene rammer kjernevirksomheten direkte i arbeidsintensive musikk- og scenekunstinstitusjoner som allerede har gjennomført krevende effektiviseringer, og hvor økonomien i all hovedsak er knyttet direkte til kunstnerisk produksjon og dermed til å lønne kunstnere og annet kunstfaglig personale. Samlet går over 80 pst av lønnsutgiftene ved NTOs medlemsvirksomheter til den delen av

personalet som er helt nødvendig for og direkte involvert i den kunstneriske produksjonen.

I tråd med prinsippet om en armlengdes avstand er musikk- og scenekunstinstitusjonene organisert som selvstendige rettssubjekt. Kutt i bevilgningene til disse institusjonene bidrar dermed ikke til ABE-reformens mål om effektivisering i statsforvaltningen som de altså ikke er en del av.

Dette er virksomheter som er avhengige av offentlige tilskudd, men som samtidig unndrar seg politisk styring for å kunne realisere ytringsfrihetens begrunnelser (sannhetssøking, individets frie meningsdannelse og demokratiet) jf. Kulturmeldingens forankring av kulturpolitikken i Grunnloven § 100 (6).

ABE-reformens omfordeling av midler fra rammetilskuddet til politisk definerte satsingsområder svekker derimot den kunstneriske friheten og innsnevrer institusjonenes handlingsrom.

Vi minner om at rammetilskudd er en effektiv ordning som sikrer at offentlige midler kanaliseres direkte til kunstnerisk virksomhet uten unødvendig byråkrati og mellomledd.

FLERE DEPARTEMENT MÅ ANSVARLIGGJØRES

► Vi anmoder Stortinget om å bidra til at satsinger med eksterne mål ikke belastes Kulturdepartementet. De senere årene har vi sett at stadig flere slike satsinger finansieres over kulturbudsjettet – slik som f.eks. midler til Innovasjon Norge, til næringsutvikling under Kulturrådet, filminsentivordningen, reiseliv og forsvarskorps.

Derimot er det et skritt i riktig retning at bevilgningen til næringsfremme, informasjon- og kulturformål på Utenriksdepartementets budsjett opprettholdes etter at denne avsetningen siden 2013 er mer enn halvert. Vi ser samtidig frem til at den varslede internasjonale strategien for kulturpolitikken kan bidra til en sterkere kunstpolitikk som også kan legge bedre til rette for musikk- og scenekunstinstitusjonenes internasjonale samarbeid.

Kulturpolitikken har en positiv innvirkning på mange andre politikkområder og kan gi viktige bidrag til måloppnåelsen blant annet i næringspolitikken.

Den langsiktige utformingen av kunstpolitikken må likefullt ta utgangspunkt i det som inngår i Kulturdepartementets kjerneansvar og som ikke kan gjøres til delansvar i noe annet departementet – nemlig å sikre forutsigbare rammer for den grunnleggende, langsiktige kunstneriske utviklingen.

Det betyr at andre departement må gjøres ansvarlige slik at satsinger med eksterne politiske mål ikke belastes Kulturdepartementet.

Vi registrer med undring at det for eksempel foreslås et tilskudd på 15 mill. kroner til det årlige internasjonale etapperittet Arctic Race of Norway med en eksplisitt næringspolitisk begrunnelse. Dette er dobbelt så mye som den beregnede økningen til dans.

Samlet er det foreslått 60,8 mill. kroner over kap. 325 *Allmenne kulturformål* til næringspolitiske formål samtidig med at både Kulturfondet og den institusjonelle infrastrukturen for produksjon og formidling av musikk og scenekunst skrittvis svekkes.

Den langsiktige utformingen av kunstpolitikken må ta utgangspunkt i Kulturdepartementets kjerneansvar.

ÅRSREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP 2020

(Beløp i NOK)

	NOTE	2020	2019
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Medlemskontingenter		6 137 398	5 877 448
Annen driftsinntekt			
Sum driftsinntekter		6 137 398	5 877 448
Lønnskostnad	1, 8	3 210 204	3 170 896
Annen driftskostnad	1, 2	2 499 424	2 726 993
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	97 803	97 803
Sum driftskostnader		5 807 431	5 995 692
Driftsresultat		329 967	-118 244

	NOTE	2020	2019
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen finansinntekt	9	6 694	10 656
Annen finanskostnad	10	5 829	9 028
Resultat av finansposter		865	1 628
Ordinært resultat		330 832	-116 616
Årsresultat		330 832	-116 616
Disponering (dekning) av årsresultatet			
Overført fra/til annen egenkapital	6	330 832	-116 616
Sum disponert		330 832	-116 616

BALANSE PR. 31.12.2020
(Beløp i NOK)

	NOTE	2020	2019
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler	3	435 250	148 775
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	3	41 177	82 354
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	54 645	111 270
Sum varige driftsmidler		531 072	342 399
Andre finansielle anleggsmidler		16 944	16 944
Sum anleggsmidler		548 016	359 343
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	4	1 192 063	336 098
Andre kortsiktige fordringer	4, 10	160 219	170 928
Sum fordringer		1 352 282	507 026
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	5 652 644	5 970 660
Sum omløpsmidler		7 004 926	6 477 686
SUM EIENDELER		7 552 942	6 837 029

	NOTE	2020	2019
EGENKAPITAL OG GJELD			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		3 980 624	4 097 239
Årets resultat		330 832	-116 616
Sum opptjent egenkapital		4 311 456	3 980 623
Sum egenkapital	7	4 311 456	3 980 623
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		702 009	367 959
Skyldig offentlige avgifter	8	241 653	228 588
Annen kortsiktig gjeld	11	2 297 824	2 259 859
Sum kortsiktig gjeld		3 241 486	2 856 406
Sum gjeld		3 241 486	2 856 406
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		7 552 942	6 837 029

03.03.2021

Marta Færevaaag Hjelle
 Styreleder

Geir Bergkastet
 Styremedlem

Inger Østensjø
 Styremedlem

Tor Lægroid
 Nestleder

Are Nakling
 Styremedlem

Morten Gjeltén
 Direktør

Bernt Bauge
 Styremedlem

Tone Tjemsland
 Styremedlem

Elisabet Egseth Hansen
 Styremedlem

Eirik Ulfsby
 Styremedlem

NOTER TIL REGNSKAPET

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med følgende regnskapsprinsipper:

Inntekter

Inntekter ved offentlig tilskudd og kontingenter vurderes til virkelig verdi av vederlaget. Inntektsføring av offentlig tilskudd skjer på mottakelsestidspunktet, og kontingenter inntektsføres ved faktureringstidspunkt.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger 15.000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende.

Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet.

Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Utgifter til leie av driftsmidler kostnadsføres. Forskuddsbetalinger balanseføres som forskuddsbetalt kostnad, og fordeles over leieperioden.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha obligatorisk tjenestepensjon og har pensjonsavtale gjennom en forsikringsavtale.

Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidlene er ikke oppført i regnskapet.

Forvaltede midler

Foreningen forvalter midler på vegne av medlemmer eller andre. Mottakelse og forbruk av slike midler balanseføres løpende.

Øvrige forvaltede midler er klassifisert som kortsiktig gjeld.

Forvaltning av midler på vegne av andre gjelder:

Konto 1515	Heddaprisen
Konto 1517	Kursmidler fra Kulturdepartementet
Konto 1518	Tilskudd fra Kulturdepartementet – Statistikkdatabase
Konto 2915	Hovedtillitsvalgt
Konto 2922	Scenekort
Konto 2923	NTO – musikk, tidligere Norsk orkesterlederforum
Konto 2924	Heddadagene

NOTE 1. LØNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE, MV.

	2020	2019
Lønn	2 300 608	2 379 065
Arbeidsgiveravgift	356 983	369 459
Påløpt feriepengar	293 815	285 488
Arbeidsgiveravgift av påløpte feriepengar	41 428	40 254
Pensjonskostnader	231 918	215 349
Refusjoner	-39 272	-174 177
Andre lønnsrelaterte ytelser	24 724	55 458
Sum lønnskostnader	3 210 204	3 170 896

Gjennomsnittlig antall årsverk i regnskapsåret er 4 personer.

YTELSER TIL LEDENDE PERSONER

	DAGLIG LEDER
Lønn	861 933
Pensjonskostnader	92 335
Annen godtgjørelse	4 392
Sum ytelser til ledende personer	958 660

Medlemmer av styret til NTO mottar ikke honorar.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter.

KOSTNADSFØRT GODTGJØRELSE TIL REVISOR OG ANDRE KONSULENTER	2020	2019
Revisjon	58 610	51 999
Regnskap/juridisk bistand	189 869	390 324
Sum godtgjørelse til revisor og andre konsulenter inkl. mva.	248 479	442 323

NOTE 2. KOSTNADER IFM. SEMINARER / ÅRSMØTER / STYRETS OPPGAVER

	2020	2019
Styre og årsmøter	605	266 095
Refusjon til styremedlemmene	23 168	71 596
Seminar, NTO-medlemsarrangement	0	112 599
Sum seminar/styret/årsmøter	23 773	450 290

NOTE 3. VARIGE DRIFTSMIDLER

	IMMATERIELLE EIENDELER O.L.	TOMTER, BYGNINGER O.A. FAST EIENDOM	DRIFTSLØSØRE, INVEN- TAR O.A. UTSTYR	TOTALE VARIGE DRIFTSMIDLER
Anskaffelseskost 01.01.	148 775	288 238	633 659	1 070 672
Tilgang kjøpte driftsmidler	286 475			286 475
Avgang solgte driftsmidler				
Anskaffelseskost 31.12.	435 250	288 238	633 660	1 357 147
Akkumulerte avskrivninger		-247 061	-579 013	-826 071
Balanseført verdi pr. 31.12	435 250	41 177	54 647	531 076

Årets avskrivninger

	41 177	56 626	97 803
--	--------	--------	--------

Det blir brukt lineær avskrivningsplan for alle varige driftsmidler.

Den økonomiske levetiden for driftsmidler som ikke er fullt avskrevet, er beregnet til:

Immaterielle eiendeler: 5 år, Bygningmessig anlegg: 7 år, Inventar: 7 år, Kontormaskiner: 3 år.

NOTE 4. FORDRINGER OG GJELD

Det er ingen fordringer med forfall senere enn ett år.

Det er ingen langsiktig gjeld med forfall senere enn fem år.

NOTE 5. BANKINNSKUD, KONTANTER OG LIGNENDE

	2020	2019
Bankinnskudd 1503.29.64955	409 912	409 816
Bankinnskudd 5024.05.19299	4 579 823	4 910 589
Bedriftsparekonto	21 259	21 243
Bankinnskudd for skattetrekk	192 233	181 292
Bankinnskudd OU-midler	449 418	447 720
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	5 652 644	5 970 660

NOTE 6. EGENKAPITAL

	OPPTJENT EGENKAPITAL
Egenkapital pr. 01.01.20	3 980 624
Resultat	330 832
Egenkapital pr. 31.12.20	4 311 456

NOTE 7. OFFENTLIGE AVGIFTER

	2020	2019
Forskuddstrekk	126 770	117 305
Skyldig arbeidsgiveravgift	73 454	70 496
Påløpt arbeidsgiveravgift av feriepenger	41 429	40 787
Sum offentlige avgifter	241 653	228 588

NOTE 8. PENSJONER

Foreninger er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har en kollektiv pensjonsforsikring. Foreningens pensjonsordninger tilfredstiller kravene i loven. Ordningen gjelder for samtlige ansatte.

NOTE 9. FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER

FINANSINNEKTER	2020	2019
Annen renteinntekt	2 589	5 320
Valutagevinst (agio)	0	15
Annen finansinntekt	4 105	5 321
Sum finansinntekter	6 694	10 656

FINANSKOSTNADER	2020	2019
Annen finanskostnad	4 406	6 345
Annen rentekostnad	252	2 107
Valutatap (disagio)	1 171	576
Sum finanskostnader	5 829	9 028

NOTE 10. FORVALTEDE MIDLER

NTO – MUSIKK, TIDL. NORSK ORKESTERLEDERFORUM	2020	2019
Inntekter	0	102 000
Utgifter	4 024	84 076
Sum NTO – musikk	-4 024	17 924
Samlet forvaltede midler for NTO – musikk	238 316	242 340

HEDDAPRISEN	2020	2019
Inntekter	1 543 765	1 148 835
Utgifter	1 560 871	1 825 677
Sum Heddaprisen	-17 106	-676 842
Dekket inn av Scenekortet	0	676 842
Samlet forvaltede midler for Heddaprisen	-17 106	0

SCENEKORTET	2020	2019
Inntekter	839 145	828 350
Utgifter	132 021	144 125
Sum Scenekortet	707 124	684 225
Til dekning for drift Heddaprisen	0	-676 842
Samlet forvaltede midler for Scenekortet	714 507	7 383

HEDDADAGENE	2020	2019
Inntekter	791 415	1 581 157
Utgifter	662 224	1 538 859
Sum Heddadagene	129 191	42 298
Samlet forvaltede midler for Heddadagene	489 438	360 247

HOVEDTILLITSVALGT	2020	2019
Inntekter	625 191	782 780
Utgifter	736 799	786 254
Sum hovedtillitsvalgt	-111 608	-3 474
Samlet forvaltede midler for hovedtillitsvalgt	43 916	155 524

FORDRINGER	2020	2019
Sum forvaltede midler - kortsiktige fordringer		
Andre kortsiktige fordringer	1 352 282	507 026
Sum annen kortsiktig fordringer	1 352 282	507 026

KORTSIKTIG GJELD	2020	2019
Sum forvaltede midler - kortsiktig gjeld	702 009	367 959
Øvrig kortsiktig gjeld	1 595 815	1 891 900
Sum annen kortsiktig gjeld	2 297 824	2 259 859

Til årsmøtet i Norsk Teater- og Orkesterforening

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norsk Teater- og Orkesterforenings årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med organisasjonens regnskapsprinsipper beskrevet i note og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uavhengig revisors beretning - Norsk Teater- og Orkesterforening

Oslo, 3. mars 2021
PricewaterhouseCoopers AS

Bente Norbye Lie
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Stavanger Symfoniorkester
Foto: Emile Ashley

NTOs VEDTEKTER

Sist revidert på årsmøte i NTO 14. juni 2018.

§ 1: FORMÅL

NTO er en arbeidsgiver- og interesseforening for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innen musikk og scenekunst, samt virksomheter med annen særskilt tilknytning til bransjen.

NTO skal:

- bistå medlemmene ved forhandlinger med arbeidstaker- og interesseorganisasjoner.
- etter medlemmenes ønske på deres vegne forhandle og slutte avtaler med arbeidstaker- og interesseorganisasjoner, samt med andre vare- og tjenesteleverandører.
- arbeide for at medlemsorganisasjonene utvikler seg som profesjonelle og effektive arbeidsgivere og styrker sin kompetanse som formidlere av musikk og scenekunst.
- arbeide for at kunstneriske hensyn er grunnlaget for de beslutninger som blir fattet av tilskuddsmyndigheter, og i forhandlinger med arbeidstaker- og interesseorganisasjoner.
- vektlegge sektorens betydning overfor stat, fylke og kommune, og overfor allmennheten.
- søke innflytelse som en toneangivende og troverdig part i spørsmål som angår sektoren.
- ha som mål at profesjonell kunst skal være tilgjengelig for flest mulig.
- bidra aktivt til å bygge og vedlikeholde nasjonale, nordiske og internasjonale nettverk på musikk- og scenekunstmrådet.

§ 2: MEDLEMSKAP

Som medlemmer av NTO kan opptas profesjonelle, offentlig støttede virksomheter som produserer, programmerer eller formidler musikk og scenekunst, eller har annen særskilt tilknytning til bransjen. Medlemskap skal godkjennes av styret.

Utmelding: Ved utmelding opphører medlemskapets økonomiske forpliktelser fra og med foreningens årsmøte neste kalenderår.

§ 3: ÅRSMØTET

Årsmøtet er foreningens høyeste organ.

Årsmøtet innkalles ordinært en gang årlig innen 1. juli.

Årsmøtet ledes av en ordstyrer valgt av årsmøtet ved møtets begynnelse.

Årsmøtet velger to av de stemmeberettigede årsmøtedeltagerne til å underskrive protokollen.

Medlemmene har mellom 1 – en – og – 4 – fire stemmer på årsmøtet beregnet i forhold til størrelsen på årskontingenten det enkelte medlem betaler til foreningen.

Medlemmene kan møte på årsmøtet med det antall representanter som medlemmets stemmetall representerer. En representant kan gjennom skriftlig fullmakt stille med flere stemmer fra egen virksomhet.

Årsmøtet vedtar antall stemmer for hvert medlem for perioden fram til og med neste ordinære årsmøte.

§ 4: ÅRSMØTETS OPPGAVER

Årsmøtet behandler foreningens kontingentramme, regnskap for foreningens virksomhet og styrets beretning, samt andre saker som styret og valgkomiteen legger frem for årsmøtet i samsvar med vedtektens § 10, eller for et ekstraordinært årsmøte.

§ 5: STYRE

Styret velges av årsmøtet for ett år ad gangen. Styret består av 9 – ni – medlemmer og 4 faste numerisk valgte varamedlemmer. 2 – to – av styremedlemmene må representere orkestrene, og 7 – sju – velges blant foreningens øvrige medlemmer. Minst 1 – en – av varamedlemmene skal representere orkestrene.

Styrets leder og nestleder velges særskilt. Styret bør sammensettes slik at det på en hensiktsmessig måte best mulig kan representere medlemmenes fellesinteresser og de enkelte medlemmenes egenart.

§ 6: STYRETS VIRKSOMHET

Styret vedtar budsjettet og leder foreningens virksomhet og bærer ansvar for at denne drives og utvikles best mulig.

Styret trer sammen når lederen bestemmer det, eller et flertall i styret krever det.

Styret er vedtaksdyktig når minst 6 – seks – medlemmer er til stede. Vedtak fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet avgjør lederens stemme voteringsresultatet.

Styret velger 2 – to – styremedlemmer som sammen med leder og nestleder utgjør styrets arbeidsutvalg. Styret oppnevner foreningens forhandlingsutvalg.

Til møte i styret eller arbeidsutvalg kan styrets leder innkalle en representant for et medlem som antas særlig interessert i en sak som er oppført på dagsorden.

Styret kan utferdige instruks for foreningens direktør.

§ 7: ADMINISTRASJON

Foreningens administrasjon holder til i Oslo. Foreningens direktør tilsettes av styret. Direktøren er styrets sekretær og er ansvarlig for forvaltningen av foreningen.

§ 8: MEDLEMSKONTINGENT

NTO bærer selv sine utgifter. Årsmøtet fastsetter den årlige kontingentramme. Styret fastsetter innenfor vedtatt ramme det enkelte medlems kontingent. Ved fordeling av kontingenten tas det utgangspunkt i forholdet mellom medlemmenes offentlige tilskudd.

§ 9: AVSTEMMING PÅ ÅRSMØTET

Vedtak på årsmøtet gjøres ved alminnelig flertall. Vedtak om endringer i foreningens vedtekter og oppløsning av foreningen krever 2/3 flertall. Vedtak om oppløsning av foreningen må gjøres i 2 – to – påfølgende ordinære årsmøter.

§ 10: ÅRSMØTET

Årsmøtet

1) behandler foreningens:

- a) årsmelding
- b) årsregnskap
- c) vedtekter
- d) neste års kontingentramme
- e) andre saker som fremlegges av styret

2) vedtar antall stemmer for hvert medlem for perioden fram til og med neste ordinære årsmøte.

3) velger for perioden fra årsmøte til årsmøte:

- a) 9 – ni – medlemmer og 4 – fire – faste numerisk valgte varamedlemmer til styret
- b) styrets leder og nestleder
- c) valgkomité på 3 – tre – medlemmer med vedtak om hvem som sammenkaller komiteen
- d) revisor

«Så som i himmelen»,
Oslo Nye Teater
Foto: Lars Opstad

NTO ARBEIDER FOR AT MUSIKK- OG SCENEKUNSTINSTITUSJONENE SKAL HA BEST MULIGE RAMMEVILKÅR FOR Å PRODUSERE OG FORMIDLE MUSIKK OG SCENEKUNST AV HØYEST MULIG KVALITET TIL FLEST MULIG, SAMT AT INSTITUSJONENE SKAL KUNNE UTVIKLE SEG I HENHOLD TIL EGNE VISJONER OG MÅL.

FORENINGEN DRIVER UTSTRAKT INTERESSEPOLITISK ARBEID, UTREDNINGS- OG DOKUMENTASJONSARBEID OG ANNEN KUNNSKAPSPRODUKSJON.

VI HAR SOM MÅL Å BIDRA TIL AT MEDLEMMENE UTVIKLER SEG SOM PROFESJONELLE ARBEIDSGIVERE OG STYRKER SIN KOMPETANSE SOM FORMIDLERE AV MUSIKK OG SCENEKUNST.

VI SØKER Å ENGASJERE FLEST MULIG AV MEDLEMMENE I VIKTIGE BRANSJESPØRSMÅL OG JOBBER AKTIVT FOR Å BYGGE OG VEDLIKEHOLDE ULIKE BRANSJENETTVERK OG MØTEPLASSER PÅ MUSIKK- OG SCENEKUNSTOMRÅDET.

**NORSK TEATER-
OG ORKESTERFORENING**

+47 23 10 09 90
nto@nto.no
www.nto.no